

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. SZERDA, február 15.

44. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

KÖZBESZÓLÁS

A politika a paradoxonok eldorádója. Látszólag valóban képtelenség, hogy a koncentráció, amit minden párt kíván, nem jöhet létre, míg a legutóbbi kormánykoalíció, amelyet a demokraták intrazigens ellenzéki-séggel felbontottak, hogy a baloldali pártok bevonásával új kombinációt tegyenek lehetővé, különösebb nehézség nélkül, szinte magától újalakulhat, mint az adott parlamenti viszonyok között az egyedüli lehetséges megoldás. Aki nem lát bele a politikai küzdelmek motivumainak szövetségébe, nem tudja megérteni, miért keresztülvihetetlen az, amit mindenki akar, akitől a szándék megvalósítása függ és miért határozza el magát egy párt sokkal könnyebben arra, amit nem akar. A paradoxon nyitja ott van, hogy amiben a pártok elvileg egyetértenek, az *pium desiderium*, amely a megszabott gyakorlati feltételek tűzpróbáját nem állja ki, viszont az, amit egy párt esetleg nem akar, az elkerülhetetlen szükségesség lehet, amihez hasztalan kísérletezés után vissza kell térnie.

*

Pérics Ninkó a sajtónak adott beszámolójában rámutatott azokra az akadályokra, amelyek miatt a koncentrációs kormány alakítására irányuló missziója megghiúsult. Eszerint a parasztdemokrata koalíció készséggel belépne a koncentrációs kormányba és a radikálisok vezető szerepe ellen sem emelne kifogást, ha a fontos tárcák nagy részét ő kapná. Ez jóformán azt jelenti, hogy Radics a tárcanélküli vezetést szánta a radikálisoknak, akik mint a legnagyobb guvernementális párt nem mennek bele hatalmuknak ebbe a *capitis deminutiojába*. Davidovics nagy előzékenységet és békülékenységet tanúsított a koncentráció kérdésében, de minthogy Radics ragaszkodott követeléseire, mert nem akar többé szamaritanus lenni, a radikálisok pedig hasonló okból visszautasították azokat, a koncentráció megvalósíthatatlannak bizonyult. Pérics kénytelen volt visszaadni megbízását és ismét Vukicsevics Velja kapott mandátumot, most már koalíciós kormány alakítására. A koncentrációt tehát, mint már évek óta annyiszor, ezuttal sem lehetett közelebb hozni az elvi készség déli-bábos távolságából és vissza kellett térni annak a *lethetetlennek* eszméjéhez, amelynek felbomlása a válságot előidézte. *On revient toujours...*

*

Davidovics, akinek a demokrata klubban győzelmet aratott akaratából nyílt meg a krízis, átnyújtotta az általa felmondott koalíció megújításának feltételeit Vukicsevics Velja dezignált miniszterelnöknek. Vukicsevics kijelentette, hogy a Davidovicssal megkezdett tárgyalásai során és kedvezően haladnak előre. Pribicsevics úgy nyilatkozott, hogy a parasztdemokrata koalíció nem ellenzi a demokraták kormánybalépését, ha ez a gazdasági élet szánálását előmozdítja. A demokrata párt balszárnya, amely eddig a radikálisokkal való pártszövetségnek csak árnyoldalait vette észre, most

az annyit ócsárított koalíció előnye iránt is fogékonyt mutat. Hozzászoktunk ahhoz, hogy kormányváltások idején a végső döntés pillanatig meglepő fordulatokra legyünk elkészülve, mégis a jelek szerint nem látszott jogosulatlan az

a várakozás, hogy az eddigi kormánykoalíció megerősödve és az ellentétektől megtisztulva fog kikerülni a válságból. A radikális klub határozata, amellyel visszautasítja a demokraták követelését a belügyi tárcára vonatkozólag, ezt az optimiz-

must nem igazolta ugyan, de sokan még mindig jó ómennak tartják, hogy a demokraták nem siettek a tárgyalások megszakításával és a döntést másnapra halasztották. A demokrata klub szerdai ülésén hangzik el a végleges válasz a kérdésre.

A radikális klub nem engedi át a demokratáknak a belügyi tárcát

A klub visszautasította Davidovics követelését és sértőnek találja annak indokolását — Vukicsevics a klubülés után husz percig tanácskozott Davidovicssal

Szerdán döntenek a demokraták

Beogradból jelentik: Vukicsevics Velja és Davidovics Ljuba hétfő esti tanácskozásainak eredményeit nagy türelmetlenséggel várták politikai körökben. A keddi nap folyamán azonban a tanácskozások igen lassan haladtak előre. A hangulat igen szkeptikus volt annál is inkább, mert

a demokrata párt követeléseiről különböző verziók terjedtek el, amelyek a radikálisok körében nagy visszatzetszést keltenek.

Különösen a demokratáknak a belügyminiszteri tárcára vonatkozó követelése okozott nagy elkedvetlenedést radikálisok körében. Davidovics mellett a Radics-pártnak a kormányba való bevonását is feltételül szabta. Az még teljesen bizonytalan, hogy maga Radics mit szól ehhez és hogy Pribicsevics beleegez-e abba, hogy a parasztdemokrata koalíció pártjai közül csak a Radics-párt vegyen részt a kormányban. Davidovics a pártvezéreknek is nagyobb hatalmat akar biztosítani a kormánykoalícióban, amennyiben minden fontosabb kérdést a minisztertanács döntés előtt a pártvezérek megítélésére akar bízni. Ezenkívül vannak még Davidovicsnak általános vonatkozású követelése is.

Este a radikális klub ülése után a helyzet új fázisba jutott, minthogy

a radikális klub egyhangulag visszautasította a demokratáknak a belügyminiszteri tárcára vonatkozó követelését.

Vukicsevics Velja kedden délelőtt először Pérics Ninkóval a parlament elnökével, majd Koroseccel tárgyalt, akiket informált a Davidovicssal folytatott tanácskozásairól.

Vukicsevics ezután Marinkovics Velját látogatta meg.

Ez a látogatás sok kommentárra adott alkalmat. Hír szerint Marinkovics kijelentette, hogy ha újból létrejönne a radikális-demokrata koalíció, akkor elfogadná a külügyi tárcát. Vukicsevics, amikor Marinkovicsról távozott, a következőket mondta az újságíróknak:

— Felhasználtam az időt, hogy meglátogassam Marinkovicsot. Politikáról nem beszélgettünk.

— Hajlandónak nyilatkozott-e Marinkovics arra, hogy belépjen a kormányba? — kérdezték az újságírók.

— Erről nem volt szó — mondotta a miniszterelnök.

Vukicsevics később Davidovicssal tanácskozott. Davidovics a megbeszélés után az újságíróknak a következőket mondta:

— Arról beszélgettünk, amit én fel-

tételül szabtam. Vukicsevics a radikális klubba ment, ahol közölte a képviselőkkel, hogy délután öt óraker klubülés lesz.

Davidovics a demokrata klubban értesítette a képviselőket, hogy még nincs eredmény és kérte őket, hogy maradjanak együtt.

Vukicsevics egy óraker a miniszterelnökségre, onnan az udvarhoz ment és beszámolt Öfelségének tanácskozásai eredményéről.

A radikális klub ülése

A radikális klub Vukicsevics Velja elnöke alatt ülést tartott, amelyen Vukicsevics ismertette a demokrata párt követeléseit.

A klub Kojics Dragutin indítványára egyhangulag elhatározta, hogy visszautasítja a demokrata pártnak a belügyi tárcára vonatkozó követelését.

A radikális párt ülésén 88 képviselő volt jelen. Vukicsevics részletesen referált a pártvezérekkel folytatott tanácskozásairól. Kötelességének tartotta, hogy először Koroseccel és Hrasnicával tanácskozzék, akik feltétel nélkül meggyeztek a további együttműködés tekintetében.

Ami a Davidovicssal való tanácskozásokot illeti, Davidovics többek közt

mint kategorikust feltételt állította fel a belügyi tárca átengedését, ami nélkül a demokraták nem lépnek be a kormányba.

Davidovics további feltételeire nézve Vukicsevics kijelentette, hogy a kormány eddig is igyekezett a problémákat megoldani és továbbra is ebben az irányban fog dolgozni. A belügyi tárca kérdését azonban a klub elé kell vinni. Vukicsevics felszólította a klubot, hogy nyilatkozzék erről a kérdésről.

A vitában résztvettek Mihajlovics Ilija, Simonovics Milán, Radics Punisa, Pavlovics Sztójadin, Popovics Velja, Kojics Dragutin és Popovics Toma, akik

valamennyien a demokraták követelésének visszautasítása mellett nyilatkoztak.

különösen a motíváció miatt, amely szerint a demokraták a jogrend helyreállítása végett követelik a belügyi tárcát. Hangsúlyozták, hogy a radikális párt, amely negyven éven át küzdött a polgári szabadságért és jogrendért és ma is ennek a tradíciónak szelleme vezeti politikáját, nem mehet bele ilyen feltételbe, ha az így van indokolva. Miután Popovics Velja és Kojics Dragutin csaknem megegyező javaslatot tettek, Vukicsevics

feltette szavazásra a kérdést és pedig úgy, hogy minden további nélkül utasítsák vissza a demokraták követelését. A klub a követelést egyhangulag visszautasította.

Vukicsevics tanácskozása Davidovicssal

A radikális klub ülése után Vukicsevics előbb az udvarhoz ment, majd meghívta Davidovics Ljubát a parlament miniszteri szobájába. A tanácskozás husz percig tartott. Davidovics távozása alkalmával kijelentette, hogy Vukicsevics közölte vele, hogy a radikálisok nem fogadják el az ő feltételeit.

Davidovics a demokrata klub elé viszi a dolgot.

Arra a kérdésre, hogy a klub azonnal dönt-e, Davidovics azt felelte, hogy majd csak holnap.

Két lehetőség

A helyzet a radikális klub határozata után ismét nyílttá vált. A demokratákkal való megegyezés kilátásai minimálisak.

Politikai körökben azt hiszik, hogy Vukicsevics vissza fogja adni megbízását és egy más politikus kap mandátumot.

Mások véleménye szerint Vukicsevics meg fogja kísérelni a munkakormány alakítását a rendelkezésére álló erőkből, abban bízva, hogy Marinkovics hívei passzív magatartásukkal lehetővé teszik a kormányzást. Vannak, akik

választási kormány alakulását várják

és azt hiszik, hogy Vukicsevics erre meg fogja kapni a mandátumot.

Radics szerint pártonkívüli személy alakíthatna kormányt

Zagrebból jelentik: Radics István kedden délelőtt résztvett a tartományi választmányi ülésén és utána fogadta az újságírókat. Kijelentette nekik, hogy a tartomány harminc vagon élelmet küldött a hercegovinai és dalmáciai inszégéseknek, majd így folytatta nyilatkozatát:

— Utolsó audienciámon értesítettem a királyt a passzív vidékek helyzetéről és közöltem vele, hogy a mi akciónk legfeljebb egy hónapig segítheti ezt a szegény népet. Ha addig nem jön kormány, amely teljesítené kötelességét, kész a katasztrófa. Látják ez a fő oka annak, hogy mi miért nem mehetünk Vukicsevicssal, mert neki nincs érzelme ilyesmire. Montenegrónak három és fél milliót utaltak ki segélyképen és még egy parát sem kapott. Ez a kérdés élez-

te ki a legjobban a helyzetet a parasztdemokrata koalíció és Vukicsévics közt.

Az újságíróknak arra a kérdésre, hogy mikor megy Beogradba, Radics ezt mondta:

— Itt maradok Zagrebban, amíg a parlament össze nem ül. Davidovicsot úgy látszik kényszerítették, hogy ne csináljon kérdést Vukicsévics Velja személyéből. A parasztdemokrata koalíció továbbra is megmarad azon álláspontja mellett, hogy nem megy bele semmiféle kombinációba, amelyben nem kapná meg a pénzügyminisztériumot. A belügyminisztérium nekünk nem oly fontos; itt zsandárokról van szó, ott meg az

egész nép jövőjéről. Beogradban megfélemedtek, ugylátszik két fontos dologról. Davidovics elfelejtette, hogy mi Veljával nem akarunk együtt dolgozni, Pribicevics pedig elfelejtette, hogy nem lehet a belügyminisztériumról tárgyalni, mint a pénzügyminisztérium rekompénzációjáról. Pribicevics egyébként ma azt mondotta nekem, hogy szerinte a politikai helyzet olyan, hogy Velja a felszínen van és hogy nem adja ki kezéből a pénzügyminisztériumot. Teljesen felesleges, hogy én Beogradba menjek a parlament összeülése előtt. Az én információim szerint a politikai helyzet jelenleg egy erős pártokivüli személyiség jegyében áll. Arról is beszélnek,

hogy Baludzsics Zsivojin alakítaná meg a kormányt és hogy szükség volna egy személyre, aki messze felette állna a pártvillongásoknak és aki a kormány élén keresztülvinné mindazt, amire szüksége van az országnak, hogy megmeneküljön a katasztrófától. Baludzsics azonban ezt a kombinációt elutasította. Szerintem nem is volna baj, ha pártokivüli alakítaná meg a kormányt. Parlamentáris is volna ez a megoldás, persze, ha a parlament többsége támogatná. Ép most beszéltem Beograddal, értesítettek, hogy hallatlan intrikákat szőnek, de végeredményben mégis az lesz, aminek jönni kell, hogy kormányra kerül a parasztdemokrata koalíció.

Csak nem huzhatom magam után a fiatalokat pórázon?

Ezzel a furcsa válasszal be is fejeződött a tanu kihallgatása.

A bíróság ezután Karowszky Frigvest, Krantz és Scheller Günter iskolatársát hallgatta ki, aki a vizsgálat során azt vallotta, hogy Krantz neki egy ízben becsúrlően beszélt Hildével való viszonyáról. Az elnök nem engedi meg, hogy ezt a kérdést a tárgyaláson fessegessék, mire dr. Spangen orvosszakértő kérdésre a tanu elmondja, az volt a benyomásom, hogy Krantz ironikusan beszélt arról a viszonyról.

Magnus Hirschfeld ideggyógyász: Ön volt az egyetlen, aki említette a fiatal öngyilkosok klubját. Mi van ezzel?

A tanu:

A fiatal öngyilkosok klubját Scheller Günter alakította

és más néven is hívták, hogy a bosszu klubja. Én nem voltam tagja a klubnak. Günter beszélt nekem, hogy

a klub tagjai kötelezték magukat arra, hogy ha valamelyikük barátját vagy barátnőjét elhódítja egy vetélytárs, akkor meg kell torolni a sérelmet. Így akarta magát megbosszulni Günter Stefánon. A vetélytárs az az élteesebb ur volt, akivel Günter Párisba utazott.

A védő: Tehát bosszu, megtorlás a vetélytárson.

A tanu: Günter azt mondta, hogy azok az előnyök, amiket az életes úrtól ő élvezett, most visszazállnak Stefánra.

A védő: Krantz hamar csipett be?

A tanu: Ha ittunk, ő volt leghamarabb részeg. Günter pedig legkésőbb.

Az elnök: Krantz ennek az ellenkezőjét állítja.

A tanu: Mert henceg.

Krantz ezeknél a szavaknál hangosan felnevet, mire az elnök erélyesen rendre utasítja.

A védő: Volt Günternek komoly oka arra, hogy megunja az életét?

A tanu: Sohasem volt megelégedve az életével. Rossz lábon élt apjával és az iskolát kerülte. Mindnyájan tudtuk, hogy ebből még katasztrófa lesz.

A védő: Beszélt Günter arról, hogy öngyilkos lesz?

A tanu: Igen. Gyakran mondta, hogy leissza magát és végez önmagával.

Noviszd közgyűlése

Noviszdról jelentik: Noviszd város törvényhatósági bizottsága, amely a múlt hét pénteken nem fejezte be tanácskozásait, kedden folytatódó közgyűlést tartott. A közgyűlésen Borota Braniszláv polgármester elnökölt. Nagyobb vita volt a városi gázgyár ez évi költségvetésénél, amelyhez elsőnek Miroszavljevics Koszta szolt hozzá. Konstatálta, hogy a költségvetésben súlyos formai és számadási hibák vannak. Azt indítványozta, hogy míg a gázgyári bizottság ki nem javítja a költségvetést, azt ne tárgyalják. Hasonló értelemben szólt fel Tatics Pavle is és ajánlja, hogy a gázgyári bizottságot egészítsék ki Miroszavljevics Kosztával. Pankovics Milán építési igazgató élesen kritizálja a költségvetést, amit azonban a többség változatlanul elfogad.

A városi tanács azt javasolta, hogy az Iskola-utcában levő városi épületet, amit eddig a postagazgatóság használt, és ami most felszabadult, tisztviselői lakásokká alakítsák át és adják hérbé. Popovics Jęta ezzel szemben azt indítványozza, hogy munkásoknak legyenek az épületben, mert a tisztviselők már úgyis kaptak ingyen házhelyeket. Hasonló értelemben szólt fel Tatics Pavle is. Szavkov Lázár radikális ellenzi, hogy az épületet, mely lakások céljaira kevésbé alkalmas, tisztviselői lakásokká alakítsák át. Dr. Aracki Mita javaslatára egyhangúan azt határozzák, hogy bizottságot küldjenek ki, amely a helyszínen vizsgálja meg, milyen célra volna leginkább alkalmas az épület.

Hadnagyev György szocialista javasolta, hogy a város kétszáz ezer dinár segélyt adjon a munkanélkülieknek. Tatics Pavle és Velleskovics Miladin támogatják a javaslatot. Jovanovics György hivatalos radikális pedig ellenezte a pénzbeli segélyt és inkább munkaalakalom nyújtását kívánta. A többség a javaslatot elutasította és elhatározta, hogy természetbeni segélyt fognak adni a munkanélkülieknek.

Késő este tértek át a tisztviselőkérdés tárgyalására.

Szabadlábra helyezték a steglíci diáktragédia vádlottját

Az ügyész elejtette a Krantz Pál elleni gyilkossági vádat és csak a közös elhatározással végrehajtott emberölés vádját tartja fenn — Kihallgatták Krantz anyját és Scheller Hilde apját

A Stefán és Scheller Günter közti beteges féltékenység okozta a tragédiát

Berlinből jelentik: A steglízi véres diáktragédia bünörében kétnapos szünet után kedden folytatták a tárgyalást, amely azzal a meglepetéssel kezdődött, hogy

a védő indítványára a törvényszék megszüntette a vádlott Krantz Pál vizsgálati fogságát, miután a bünör jogi alapja teljesen megváltozott azzal, hogy az ügyész teljesen elejtette a gyilkosság vádját és csupán a közös akarattal végrehajtott emberölés vádját tartotta fenn Krantz Pál ellen.

A tárgyalásnak ez az eseménye óriási feltűnést keltett és most már egész biztosra veszik, hogy az ítélet, ha nem lesz felmentő, mindenesetre nagyon enyhe lesz.

Stefán és Scheller Günter gyűlölködésének oka

A keddi tárgyalás megnyitására a tanuk padjaiban feltűnik tizenhét új és ismeretlen tanu, akiket a védelem idéztetett meg. Általános meglepetést kelti hogy

a tanúk közt van egy kisleány, Scheller Ely, Hildé nyolcéves kis huga.

akiről a szombati tárgyaláson esett szó azzal kapcsolatban, hogy születésnapja alkalmával a napokban felmezes táncmulatság lesz a Scheller-háznál.

A védő a tárgyalás megnyitása után bejelenti, hogy ezek a tanuk mind arra való, hogy bizonyítsák a vádlott jóviselkedését, mert ezentúl arra helyezi a fősúlyt, hogy tisztán álljon a bíróság előtt Krantz Pál jelleme. Be akarja bizonyítani, hogy

a megölt Stefán János és az öngyilkossá lett Scheller Günter között létező féltékenység miatt ongesztelhetetlen gyűlölet volt, de a féltékenység tárgya nem lány, nem Hilde volt, mert hiszen a két áldozat homoszexuális elfajulásban szenvedett.

A gyűlölködés ott kezdődött, hogy Stefán elárulta barátját Güntert a szüleinek, akik viszont elmondták a beteges kicsepangásokat Stefán szüleinek.

A szabadlábra helyezett vádlott ki akart szaladni a tárgyalóteremből

A védő ezután formászerint is indítványt tett a vádlott Krantz Pál szabadlábra helyezésére, azzal az indokolással, hogy

nincs semmiféle kézzelfogható bizonyíték arra, hogy a vádlott elkövetete a gyilkosságot,

sőt a közös megegyezés alapján történt emberölés vádját sem állhat fenn.

Az ügyész azzal az indokolással ellenzi a vádlott szabadlábra helyezését, hogy nem tudja belátni, miért kellene a vádlottat most az ítélet kihirdetése előtt két-három nappal szabadlábra helyezni. Ebben a kérdésben majd akkor határozhat a törvényszék, ha ítéletét meghozta.

Kijelenté az ügyész, hogy nem tart-

ia fenn a gyilkosság vádját.

ellenben vádat emel Krantz Pál ellen közös akarattal elkövetett emberölés miatt. Rövid tanácskozás után az elnök kihirdeti a végzést, hogy a törvényszék Krantz Pál vizsgálati fogságát megszünteti.

Alig hallja Krantz a bíróságnak a szabadlábra helyezésére vonatkozó határozatát, felugrik a vádlottak padjáról, boldogan mosolyog és nébány ugrással az ajtónál terem.

Az egyik teremőr, aki az ajtónál teljesít szolgálatot, udvariasan utat enged neki, sőt egy másik altiszt ki is nyitja előtte az ajtót. Krantz Pál már-már kinn van a teremből, amikor Dust elnök utána kiált:

— Maradjon a vádlottak padján! Az ítélet bélyegez meg és nem az a hely, ahol az ember ül.

Krantz ezekre a szavakra visszafordul az ajtóban és most már lassu léptekkel jön vissza és leül a vádlottak padjára, de boldogan mosolyog.

Krantz anyjának kihallgatása

A bíróság ezután megkezdi a vádlott anyjának, Krantz Pálnéknak a kihallgatását. Egyszerű fekete ruhában áll a tanu a bíróság elé és az elnök kérdésére kijelenti, hogy hajlandó vallomást tenni.

Elbeszéli Krantzné, hogy fia a legjobb gyermek volt, kedves és engedelmos, gyengéd, sokat olvasott és nagy tehetsége volt az irodalomhoz.

Amikor azonban a gimnázium felsőbb osztályába lépett, hirtelen megváltozott a jelleme. Megtörtént, hogy szesz italokat ivott és hencegett, hogy sok italt bír el. Észrevettem — vallja az anya — hogy

rossz befolyás alá került, ezért tudakozódtam és megtudtam, hogy barátságba került Scheller Günterrel,

Az elnök megkérde a tanutól, hogy miért engedték meg a múlt nyáron, hogy Krantz Pál Machlowba menjen Schellerékhez és tudott-e arról, hogy fia gyakran kimaradt éjszaka és mi volt ennek az oka.

A tanu nem válaszol erre a kérdésre és az elnök újabb kérdésére engedelmet kér, hogy ne kelljen felelnie, de az elnök figyelmezteti, hogy miután egyszer már lemondott arról a jogáról, hogy a vallomást megtagadja, nem válogathatja meg a kérdéseket, hogy melyekre fog válaszolni és melyekre nem.

Krantzné azonban megmarad amellett, hogy nem akar tovább vallani, mire a védő kijelenti, hogy lemond a tanu további kérdéséről, de az elnök ragaszkodik ahhoz, hogy a tanu bizonyos kérdésekre feleljen. Végre Krantzné beszélni kezd és a következőket mondja:

Férjem a leghatározottabban ellene volt, hogy Pál Machlowba menjen és amikor már ott volt, mindennap vissza akarta hívni.

Én kértem férjemet, hogy hagyjuk még ott Pált Schelleréknél szombatiig és azután visszahívjuk, mert félt, hogy valami baja lesz és kijelentette, hogy a fiúnak legkésőbb hétfőn itt kell lennie.

Sírás fojtogatja Krantznet, amikor a következőket mondja:

— Hétfőn, azon a szerencsétlen hétfőn haza kellett volna jönnie, hogy többé el ne menjen tőlünk.

Dr. Magnus Hirschfeld ideggyógyász, orvosszakértő kérdésére

Krantzné elmondja, hogy fia gyermekkorában sok betegségen ment keresztül és emlékszik rá, hogy gyakran voltak ájulás rohamai, minden esekélységgért keservesen sírt.

fejfájások kínozták, félelemérzetei voltak. Testi ereje sokkal később fejlődött ki, mint szellemi képességei. Nagyatya, akinél hosszú időt töltött, gyakran ovasott fel a gyermeknek könyvekből és oda volt a gyönyörűségtől, hogy Pál egyszerű hallás után könyv nélkül tudta azt amit felolvastak neki.

Az elnök azt kérde a tanutól, igaz-e, hogy ő is többször foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, amire Krantzné így felelt:

— Igen. Magnus Hirschfeld ideggyógyász kérdésére

Krantzné elmondja, hogy csa'adjában nagyon gyakran fordult elő összeházasodások.

A védő kérdésére a tanu elmondja, hogy egy ízben, amikor Scheller Günternek egyik iskolatársa öngyilkos lett, ez olyan hatással volt Günterre, hogy azt mondotta egyik barátjának, hogy ő is öngyilkos lesz és ne is jöjjön ki senki a temetésére.

Scheller Hilde apja

A következő tanu, Scheller Hilde apja, elmondja, hogy 1927 tavaszán ismerkedett meg Krantzsal, akinek fia kérésére megengedte, hogy kijöjjen hozzájuk Machlowba. Ott a két fiu egy melléképületben lakott és gyakran tett kirándulásokat.

Krantz itt összeharátkozott Hildével, akinek gyakran írta meg iskolai feladatait.

A fiu egészen náluk élt és nem mutatott hajlandóságot arra, hogy visszatérjen szüleihez. Egy alkalommal feleségének Kopenhágába kellett utaznia és neki is követnie kellett és csak a tragédiát követő kedden tért vissza Berlinbe.

Az elnök: Olyan nagyon bizott Ön a fiatalokban, hogy magukra hagyta őket?

A tanu: Nem is sejtettem, hogy valami baj lesz, nem tételeztem fel Günterről, hogy valami meg nem engedett dolgot fog csinálni.

Az elnök: Minden aggodalom nélkül engedte el fiát bizonyos autóturára?

A tanu: Azt hittem, ilyen kirándulás csak hasznára lehet.

A védő: Nincs tudomása Önnek arról, hogy a fia más autókirándulásokon is részt vett?

A tanu: Nincs.

Az elnök kérdésére ezután a tanu elmondja, hogy észrevette, hogy a fiatalok titokban boroznak.

Az elnök: Hogy tudott mégis nyugodtan elutazni.

A tanu:

A becskerekai törvényszék fölmentette a vasuti kasszarablás vádlottjait

Vasziljevics Milojet közokirathamistásban mondták ki bűnösnek és ezért két és fél évi fegyházra ítélték

A bíróság szerint nem bizonyult be a kasszarablás vádja

Becskerekről jelentik: A becskerekai törvényszék a vasuti kasszarablás bűnpörében kedden folytatta a tanúk kihallgatását.

Puszics Szevetolik vasutas elmondta, hogy ismerte Trifunovics Dragomirt, aki két ízben fel is kereste őt lakásán.

Osztovcics védő (a tanuhoz): Tud arról, hogy a tanúk összebeszéltek a vádlottak ellen.

A tanu: Annyit tudok csak, hogy Gladics vasuti kalauz, mikor első tárgyaláson vallomást tett, utána azt mondta nekem: »Bánom, hogy beleavatkoztam a dologba, de muszáj volt, mert mások belekevertek.«

Melgyhy Pál butorkereskedő azt vallotta, hogy Radenkovic nála rendelt butort 15.000 dinárért, ebből nyolcat még a kasszarablás előtt kifizetett. **Domijesz-kz** Dusan börtönőr, mint tanu elmondta, hogy Trifunovics Vojislavot egy ízben a börtönben meglátogatta egy beogradi nőrokona. Trifunovics a beszélgetés során azt kérte az asszonytól, vallja azt, hogy a kritikus éjszakát nála töltötte Beogradban.

Néhány jelentéktelen tanuvallomás után az ügyész indítványára felolvasták azoknak a tanuknak a vallomását, akik nem jelentek meg a tárgyaláson. A vallomások közt volt **Vasziljevics** apjának vallomása is, melyben kijelentette, hogy fiának időnkint küldött 1000—1000 dinárt Becskerekre. Az egyik felolvasott irathól kiderült, hogy Trifunovics Vojislavnak a szerbiai Nova-Gradistén, egy bankban 100.000 dinár betétje van: ebből 60.000 dinárt a múlt év áprilisában, 40.000 dinárt másjushban fizetett be.

Az ügyész vádbeszéde

A bizonyítási eljárást a bíróság befejezettnek nyilvánította és a perbeszédre került a sor. **Párvány** Andrija államügyész közel másfél óras beszédben bizonyította, hogy a vádlottak követték el a kasszarablást.

— Ebben a pörben — mondotta — nehéz a vád képviselőjének helyzete, mert pozitív bizonyíték nem merült föl ellenük, vannak azonban olyan körülmények és momentumok, amelyek kétségtelenül igazolják, hogy a vádlottak követték el a kasszarablást. Az kétségtelen, hogy azok közül a vasuti hivatalnokok közül, akik a kritikus éjszakán az irodában maradtak, egyik biztisan részes a tett elkövetésében. Ha sorra egyenként megvizsgáljuk a számbajöhető hivatalnokokat, **Vasziljevics** marad egyedül, mint aki bűn útjára tévedt, mert, mint kiderült, jegyekkel visszaéléseket követett el és érettségi bizonyítványt hamisított. **Vasziljevics** büntérsai a Trifunovicsok lehetnek, akik közismert tolvajok és akik baráti viszonyban voltak **Vasziljevics**csel. Az összes vádlottak ellen főntartom a vádat és szigorú, igazságos ítéletet kérek.

A rendőrség felületesen vezette a nyomozást

Bratics Dusan dr. **Trifunovics** Vojislav védője mondotta el ezután bédőbeszédét. A védő kifejtette, hogy **Dimitrijevic**, **Matics** és a többiek vallomásából kiderült, hogy a vizsgálatot felületesen, minden körültekintés nélkül folytatták le. **A vádlott ellen a tanuvallomások semmi bizonyítékokat nem produkáltak**, az egyetlen terhelő vallomást **Tóth** Julia tette, aki maga is vádlott és hisztériás hajuzdó. Az ellopott 800.000 dinárt nem sajnálja, mert a vasutigazgatóság nem érdemel jobbat. A védenca számára felmentést kért.

Osztovcics Szlavko dr. **Vasziljevics** védője szintén rámutatott a rendőrségi nyomozás felületességére.

— Azok után, amiket a rendőri vizsgálatról hallottam — mondotta — felteszem a kérdést: hát ilyen kezekben

van a mi nyugalmunk és becsületünk? Vádolom a rendőrséget, hogy veréssel veszi ki a vallomásokat, zsebtolvajokat és egyéb kéies alakokat alkalmaz besugóknak és éjjeli kihallgatásokat végez. Ilyen körülmények között nem lehet esz-dálkozni, hogy olyan hiányos jegyzőkönyvek kerültek át a vizsgálóbíróhoz. **Matics** detektivról, aki résztvett a nyomozásban, kitünt, hogy bolond és jelenleg a módosi elmeegógyintézetben van. A detektív azért került az örültekházába, mert vagy bolond, vagy igazat mondott. Ez az ember kijelentette, hogy amint meglátta **Vasziljevics**et, rögtön tudta, hogy ez a tettes, mert ő gyakorlott pszichológus. **Matics** ugy beszélt a tárgyaláson, mintha ő volna **Radics** István.

A rendőrséget csak ezekkel a szavakkal jellemezhetem: ostoba és romlott. A közlekedésügyi miniszter kabinetfőnöke olyan ember volt, aki tömegesen hamisított bizonyítványokat. Kérdem: milyenek lehetnek a miniszterek, ha titkáruk olyan, mint **Knezsevics**?

Párvány ügyész: Kérem az ügyvéd urnak ezt a kijelentését vegyék jegyzőkönyvbe.

Osztovcics védő végül kérte **Vasziljevics** felmentését majd **dr. Pavlovics** Milo, a vasutigazgatóság képviselője bejelentette, hogy a vasut kára 752.591 dinár, az összegnek megtérítését kérte.

Párvány ügyész ezután megállapította, hogy **Osztovcics** védő a szerb büntető-törvénykönyv 104-ik paragrafusába üt-

közö bűncselekményt követett el azzal, hogy a miniszterekről azt állította, hogy olyanok, mint **Knezsevics**. **Osztovcics** védő felszólalásában rámutatott arra, hogy ő nem mondta, hogy a miniszterek olyanok, mint **Knezsevics**, csak azt kérdezte: milyenek lehetnek a miniszterek, ha kabinetfőnökük egy bizonyítványcsaló lehetett.

A bíróság háromórás tanácskozás után háromnegyednyolc órakor hirdette ki az ítéletet, amely szerint **Vasziljevics** Miloje vasuti hivatalnokot érettségi bizonyítvány hamisításáért két és fél évi fegyházra ítélte, amiből nyolc hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vettek. **A kasszarablás vádja alól Trifunovicsot és Vasziljevicsot felmentette a bíróság**. Felmentették továbbá **Vasziljevics**et és **Radenkovic**ot a jegycsalás vádja alól, valamint **Tóth** Juliskát és **Tóth** Istvánt a büntett elpalástolásának vádja alól. Az indokolás kimondja, hogy a kasszarablás és jegycsalás vádja nem bizonyult be.

Dr. Osztovcics Vlatko ellen az ügyész által bejelentett hatóságsértési vádat átteszik az ügyészséghez az eljárás lefolytatása végett. **Vasziljevics** felebezett elítéltetése ellen.

Elhangzottak a perbeszédék a beogradi kommunista-perben

Az ügyész szerint a vádlottakat husz évi börtönnel vagy halállal kell büntetni — A védők élesen kritizálták a beogradi rendőrséget

Csütörtökön hirdetik ki az ítéletet

Beogradból jelentik: A beogradi bíróság kedden folytatta a kommunistaper vádlottainak kihallgatását.

Gulya Dániel magyar származásu lakatosmunkást hallgatták ki először. Kijelentette, hogy nem vett részt semmiféle kommunista akcióban, vádlott társai közül néhányat ismer, de csak mint magánszemélyeket és nem tudta, hogy azok kommunisták.

Szamaradzics Gojko műegyetemi hallgató kihallgatása következett. Azzal vádolják, hogy tagja volt a kommunista komiténak. Bár több vádlott terhelően vallott ellene, nem ismerte be a vádat és kijelentette, hogy csak az ifjusági szervezkedésben vett részt, röpiratokat nem terjesztett. A rendőrségen tett vallomását visszavonta és azt mondta, hogy a rendőrségen bántalmazták. A beogradi rendőrségen rosszabbak a viszonyok, mint Oroszországban voltak a cárizmus legsötétebb napjaiban.

— Minden akciónak van reakciója — mondotta. — Önök engem megbüntettek, de azok a szenvedések, amelyeket kiállottam, a legüszesebb kommunistává tettek.

Stefanovics Szevetiszlav kereskedő szintén visszavonta a rendőrségen tett vallomását és elmondta, hogy egy tiszta papirt tettek eléje, azzal, hogy írja alá előre vallomását. Minthogy ezt nem akarta megtenni, megverték. A kihallgatásokat éjjel végezték.

Poprics József oszjéki kőműves tanudta, hogy tagja volt a kommunista pártnak. A rendőrségen a fejét, lábát és kezét verték. A rendőrségen követelte, hogy a törvény értelmében két beogradi polgár őt törtenjen meg a kihallgatása, de kívánságát nem teljesítették.

Rodoboja József gyárimunkás kihallgatása következett, amikor az elnök a nevén szólította, így kezdte előadását:

— Meg akarom mutatni elnök urnak, hogy vertek meg a rendőrségen. Éjjel-nappal verte.

A vádlott ruháját kezdte levetni, az elnök azonban ezt nem engedte meg.

Urosevics Miroslav lakatosmunkás elmondta, hogy a vádlottak nagy részét nem ismeri. Nem volt kommunista, csak a fém munkások szindikalista szervezetének tagja, de antióta bevitték a rendőrségre, kommunista lett.

Vuljovics Grga joghallgató nem érzi magát bűnösnek, nem volt kommunista, nem is ismerte ezt a mozgalmat és a rendőrségen olyan vallomást írtak alá, amit nem tett.

Vujevics Nikola és **Cvetkovics** Vukita hasonlóan vallottak.

A vádbeszéd

Szubotics Vojislav államügyész mondotta el ezután vádbeszédét. Hangsúlyozta, hogy a vádlottak a jugoszláv államot akarták megdönteni és a törvény ezért husz évi börtönt, vagy halálbüntetést ír el. Foglalkozott az egyes esetekkel és mindenütt bebizonyítottak látja, hogy a vádlottak tagjai voltak a kommunista szervezetnek. A véres orosz forradalomról beszélt és a kommunista párt oroszországi vérengzéseiről. A kommunisták ugyanazt akarják a többi országokban is megcsinálni, mint Oroszországban és **Zinovjev**, **Kamenev** és **Stalin** elhatározták, hogy a Balkánon meg kell teremteni a szovjeturalmat. Mindent Moszkva ügynökei dolgoznak, hivaték toboroznak és agitátorokat képeznek ki. Vannak köztük orosz menekültek is, akik fontos pozíciót töltenek be. Seltrendszer alapján szervezkedtek és az volt a céljuk, hogy megteremtsék a balkáni szovjetek szövetséges köztársaságát. A semleges szindikalista szervezeteket is felhasználták céljaikra, mert ezek csak látszólag semlegesek, valójában mind kommunisták. A kommunisták felhívásából olvasott fel részleteket, amelyek szerint a kommunista párt felszólítja az olaszországi, bulgáriai és más állambeli testvéreiket, hogy fordítsák vissza puskáikat és a barzsoázia ellen harcoljanak. A mi államunk a fejlődés legnehezebb idejét éli és a harmadik internacionálé ezt az időt

akarja kihasználni államfelforgató eszméinek terjesztésére. Ennek érdekében nem riadnak vissza semmitől, még a vérontástól sem. A legszigorubb ítéletet kéri.

Dusan cár és Knez Milos törvényei

Vukesevics Radoje védő mondotta el ezután védőbeszédét, amely valamenynyj vádlottra vonatkozott. Kiemelte, hogy a vádlottakat a rendőrségen verték és a kihallgatásokat éjjel eszközölték olyan emberek jelenlétében, akik soha sem vallanak a rendőrség ellen. A törvény értelmében a rendőrség köteles a községtanácsot kérni két beogradi polgár kirendelését, hogy azok a kihallgatásoknál jelen legyenek. A községtanács ismeri a rendőrség módszereit és tudja, hogy közreműködését a rendőrség soha nem veszi igénybe. Már **Dusan** cár és **Milos** fejedelem törvényei is tiltották, hogy a vádlottakat fenyegetéssel és kínzással kényszerítsék vallomásra. Ezek a törvények még mindig érvényben vannak, de a rendőrség nem respektálja azokat. Hivatkozott arra, hogy a semmitőszék már igen sok ítéletet megsemmisített amiatt, mert a vádlottakat bántalmazták. Ezek az inkvizíció módszerei és az ilyen uton kicsikart vallomásokat nem lehet bizonyító erejűnek elfogadni. Valamennyi vádlott felmentését kéri, mert nem merült fel ellenük konkrét bizonyíték.

Délután öt órakor a többi védő mondotta el védőbeszédét. Az ítéletet csütörtökön hirdeti ki a bíróság.

„Az olasz barátság biztosítja Romániát Magyarország ellen“

Párisból jelentik: A **Petit Parisien** keddi számában beszélgetést közöl **Titulescu** román külügyminiszterrel, aki kijelentette a lap munkatársának, hogy nagyon meg van elégedve a Mussolinivel folytatott tárgyalások eredményével.

— Olaszország — mondotta **Titulescu** — jó viszonyban van Magyarországgal, az egyetlen állammal, amellyel Romániának nehézségei vannak.

Az olasz barátság biztosítani fogja Romániát Magyarország ellenében éppugy, mint ahogy Oroszország ellen védi Romániát a csehszlovák szerződés.

Románia hű akar maradni a kisan tanthoz és kész mindent megtenni, hogy Róma és Beograd között javuljon a viszony.

Alkalmam volt meggyőződni Romában, hogy Olaszország ragaszkodik a békeszerződések fenntartásához. A vonal London, Páris, Róma között gerince az európai békerendszernek. Ehhez, mint tranzverzális járul London, Páris, Berlin közötti vonal, amelyet ki kell egészítenie egy vonalnak Páris, Prága, Bukarest között és azután fog következni új vonalként Róma, Beograd.

Leszállítják-e a fizetéseket a szuboticei városházán?

Az új költségvetés a fizetésredukció jelében készül

Szuboticán azok, akik várospolitikával foglalkoznak, nagy érdeklődéssel tárgyalják a városi tanácsnak azt a tervét, hogy április elsejével lényegesen csökkenteni akarja a városi tisztviselők fizetését.

Az idei városi költségvetést a számvevőség már ezen az alapon készítette el és mint jelentették, a polgármester utasításai szerint a főszámvevői hivatal tíz-husz százalékkal csökkentette az új költségvetésben a személyi kiadásokat.

A politikai körök érdeklődésének előterében most ez a kérdés áll. Az összes pártok készülődnek a költségvetési vitára, amelynek folyamán a tisztviselői fizetések leszállításáról is dönteni fognak. A szuboticei városházán nagy feltűnést keltett a Narodne Novine legutóbbi számában megjelent vezércikk, amely kimerítően foglalkozik ezzel a kérdéssel és leszögezi azt, hogy a legretrográdabb dolog a tisztviselők fizetését redukálni. A lap szerkesztője ifj. Jurics Márkó, Jurics Márkó képviselő unokaöccse is radikális irányú, amiből azt következtetik, hogy a bunyevác radikálisok álláspontjának lehet tekinteni a lap állásfoglalását.

A Bácsme gyei Napló munkatársa az ellenzéki pártok köréből úgy értesült, hogy az együttes ellenzék a legerélyesebben tiltakozni fog a tisztviselői fizetések leszállítása ellen, azért, mert a tisztviselők fizetése így is igen csekély és kis fizetésért a város vezetősége nem kívánhat eredményes munkát. A radikális párt még nem határozott a kérdésben.

Mi történt a szentai vasúti átjárónál?

A szuboticei törvényszék két hónapra ítélte egy szentai földművest, mert bántalmazott egy vasúti fekezőt

A szuboticei törvényszéken kedden tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa Kovács Halmai Péter szentai földműves és két társának bűnyegét, akik hatósági személy elleni erőszak büntetvével voltak vádolva.

A vád szerint Kovács Halmai Péter, valamint fivére, István és unokafivérének, Károly 1926. augusztus 7-én egy vasúti kitérőnél, ahol kocsival akartak átmenni a vágányokon, az ott tolató mozdony vezetőjét, valamint egy fekezőt kavicsokkal megdobáltak, azonkívül a fekezőt árokba lökték.

A tárgyaláson az elsőrendű vádlott, Kovács Halmai Péter előadta, hogy ők a kérdéses alkalommal buzát szállítottak a cséplésből. A kocsi három volt: ő, a fivére, István és unokatestvére, Kovács Halmai Károly, aki a lovakat hajtotta. Az átjárónál nincsen sorompó és miután látták, hogy egy mozdony két teherkocsival tolat, megkérdezték az ott álló fekezőtől, hogy átmehetnek-e a vágányokon. A fekező azt mondta, hogy átmehetnek. Indítottak is, de ugyanakkor észrevették, hogy a mozdony közeledik az átjáró felé. Kétszer-háromszor megismétlődött ez és ahányszor a fekező azt mondta, hogy átmehetnek, ugyanannyiszor közeledett a tolató mozdony, úgyhogy egy ízben szinte surolta a kocsi hátulsó részét, amitől a lovak nagyon megijedtek. Ők erre leszálltak a kocsirol, szóváltásba keveredtek a fekezővel, aki feléjük indult jelzőzászlójával, mire ő egy kavics után nyúlt, fel is emelte, de azzal nem dobott meg senkit, hanem elhajította.

A másodrendű vádlott, Kovács Halmai István szintén így adta elő az esetet, azzal, hogy amikor már harmadszor kérdezték, hogy átmehetnek-e a vágányokon és a vasutasok mindannyiszor azt felelték: igen, a mozdony azonban mégis mindig feljebb jött, odaszólt a vasutasoknak, hogy ne vécéljenek ve-

lük. A vádlott azt is elmondotta, hogy a mozdonyvezető is leszállt a gépről és a tűzpíszkáló vaspálcával feléjük közeledett. A harmadrendű vádlott semmilyen részt, hanem a nyugtalanító lovak kötőfékjét tartotta.

A vádlottak után tanuként hallgatták ki Duborszki Szevan mozdonyvezetőt, aki azt vallotta, hogy mozdonyával tolatott és látta, hogy az emberek a kocsiával át akarnak haladni a vágányokon. Ő többször adott füttyjeleket, de az emberek ennek dacára nekijáratottak a vágányoknak. Mikor a tolató mozdony közelükbe ért, az egyikük és pedig Kovács Halmai Péter, akire a tanu rá is mutat, szitkozódva leszállt a kocsirol, kavicsot hajított a gépre, a fekezőt pe-

dig úgy meglökte, hogy az beleesett az árokba. A másik két vádlott a tanu szerint nem hajított követ.

A bíróság ezután kihallgatta még Szvetiszláv Nicsifor és Lazarevics Zsivkó fekezőket, akik lényegében úgy adták elő a történeteket, mint a mozdonyvezető és ezzel a bizonyítási eljárás be is fejeződött.

A bíróság ezután meghozta az ítéletet, amely szerint Kovács Halmai Pétert bűnösnek mondta ki a szerb büntető törvény 93. szakaszába ütköző vétségben és elítélte két hónapi fegyházra. A másik két vádlottat a bíróság felmentette.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, az elítélt felebezést jelentett be.

Sulyos válságba sodorja a csehszlovák gyárat a szénsztrájk

A gyárak nagyrésze szénhiány miatt kénytelen beszüntetni üzemét

Prágából jelentik: Az északnyugati cseh

szénbányákban kitört sztrájk máris sulyosan érezteti hatását.

Az inwaldi üveggyár elbocsátotta öt-száz munkását szénhiány miatt és a megmaradt kétszáz munkásnak is felmondott azzal, hogy a hét végén megszünteti

üzemét, ha addig nem fog kapni szenet.

A teplitzi kerület iparvállalatainak nagyrésze szintén felmondott munkásainak.

de a munkásokat még nem bocsátották el, mert a gyáraknak még van némi szénkészletük.

A katonai őrzőjárat lelőtte Marógyi István noviszadi szabólegényt

Marógyi ittasan az őrzőjáratához csatlakozott és megfogta az egyik katona fegyverét, mire az keresztülötötte — A szabósegéd a kórházban meghalt anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét

Noviszadról jelentik: Késő este érkezett jelentés alapján közölte a Bácsme gyei Napló keddi száma, hogy a noviszadi Kraljica Mária uton, egy katonai őrzőjáratához tartozó kőkatona lelőtt egy civilt.

Amikor a lővés eldőrdült, pont félkilenc órákor, csak kevesen voltak a Fel-szabadulás terén, amelyre az új Kraljica Mária-ut torkollik. A sötét uccából egy fegyveres katona jött futólépésben a főtérre és a városháza felé futott. Utközben meglátott egy hadnagyot, akinek jelentette, hogy alig pár száz lépéssel távolabb, a katonai őrzőjárat egyik katonájára lelőtt egy ismeretlen polgári ruhás férfit. A hadnagy intézkedésére a katona a rendőrséghez futott és ott bejelentette az esetet. Közben a Kraljica Mária-utról a főtérre jött az őrség másik két katonája is, akikhez azután az előment harmadik katona is csatlakozott és mindhárman bementek a térparancsnokságra, ahol a tragikus esetet bejelentették.

Meghalt az áldozat

Az alatt Malencics Rodoljub ügyeletes rendőrkapitány, dr. Ninkov Szevan ügyeletes rendőrorvossal a helyszínére sietett. Néhány száz lépésre a főtérrel, szemben a törvénykezési palotával, az uttesten egy ember feküdt. A koromsötétségben nem lehetett semmit sem látni és csak a rendőrkapitány villamos lámpája és a közben odaérkezett bérkocsik halvány lámpáinak fénye mellett lehetett az embert megvizsgálni. Dr. Ninkov orvos nyomban megnézte, hogy él-e még. Erverése még volt, de az már annyira gyenge volt, hogy az orvos nyomban megmondta, hogy legfeljebb még csak néhány percig fog élni. Közben keresték a lösebet. Felnyitották az ingét és a jobb mell alatt, alig egy centiméter nagyságn, alulról felfelé haladó kis lösebet látszott, amely egyáltalán nem vérzett ki. Az ismeretlen személyazonosságát a sötétségben nem lehetett megállapítani, de annyi mégis látható volt, hogy ruhája után itélve, munkás lehet. Feltették a bérkocsira és beszállították a kórházba, ahol dr. Malenkovic Szevan ügyeletes kórházi orvos megvizsgálta és megállapította, hogy a golyó a jobb tüdőn keresztül, minden valószínűség szerint elkarodva, a szívet sértette meg anélkül, hogy a testet elhagyta volna. Pár perccel később a sebesült anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna meghalt.

Malencics Rodoljub rendőrkapitány

közben átkutatta az ismeretlen zsebeit. Azokban néhány látképes levelezőlap, egy bizonyítvány, egy szabógyűszű, egy kis ceruza volt, de sem pénze, sem pénztárcája nem volt. A levelezőlapok Marógyi István 17. ezredbeli, II. zászlóaljbeli közkatonaának Szremszki-Mitrovicára voltak címezve és legtöbbje szeptember-októbertől szölettek, úgyhogy az volt a feltevés, hogy Marógyi akkortájt még a katonaságnál szolgált. A zsebében talált hivatalos iskolai bizonyítvány szerint Marógyi István szabósegéd, 1923 május-keresztyolcadikán a noviszadi iparos-kereskedelmi tanonciskolában a harmadik osztályt sikeresen elvégezte. Az egyik levelezőlap Marógyi noviszadi címére: Tóth Kálmán-ucca 6. szám alá volt címezve, úgyhogy a rendőrkapitány a halott személyazonosságának megállapítása céljából nyomban kiküldött Tóth Kálmán-uccabeli lakására, ahonnan valamivel utóbb: Marógyi György bérkocsis jött a rendőrséghez és megállapította, hogy a katonai fegyver az ő fia életét oltotta ki. A halott zsebében még egy eszperantista levelezőlap is volt, amelyet Marógyi többekkel íratott alá és amely az eszperantó nyelv felalálójának dr. L. L. Zamenhofnak arcképét ábrázolta. Ez a levelezőlap szombatrol kelt.

A katonák vallomása

Közben a rendőrségre jött Gvozdanovic Dragutin, elsőosztályú százados, helyőrségügyeletes tiszt, aki mindjárt magával is hozta a katonai őrzőjárat mind a három katonáját, akiket Malencics rendőrkapitány a százados jelenlétében azonnal ki is hallgatott.

Elsőnek Adamovics Zsiván, szmederevői közkatona tett vallomást.

— Hárman — mondta — Delics Jovan tizedes, őrzőjáratparancsnok, Lazarevics Milovan, aki a fegyverét használta és én a térparancsnokságról őrzőjáratra mentünk. Parancsot kaptunk, hogy a vasúti hidon levő őrnél jelentkezzünk és jelentkezésünket az őrnél levő naplóba bevezessük. Amikor a vasúti hidon megbízatásunkat befejeztük, visszafelé indultunk a városba, hogy további parancsoknak tegyünk eleget. Az őrménytőlés végében levő két kis élelmiszer bódénál egy ismeretlen polgári ruhás férfi csatlakozott hozzánk és követett bennünket vagy ötven lépésnyire. Előtem haladt az őrzőjárat parancsnok, attól jobbra alig egy-két lépésre Lazarevics Milovan, míg én a tizedes mögött, alig egy lépésre. Az ismeretlen közben egészen közelünkbe jött és amikor közvet-

len mellém ért, szó nélkül megfogta fegyveremet, amelyet kezében tartott. Felszóltottam, hogy engedje el a fegyveremet és megkérdeztem, hogy mit akar, de az ismeretlen válasz helyett engedte a fegyvert és ugyanakkor megfogta Lazarevics Milovan fegyverét, aki szintén felszóltotta, hogy bocsássa el, de mert vonakodott a felszóltásnak eleget tenni és szólanul mellettünk haladva a fegyvert tovább fogta, Lazarevics háromszor rászólt: Aiii! Az ismeretlen továbbment velünk és nem engedte el a fegyvert. Erre Lazarevics rászólt: Három lépésre tovább! Mire az ismeretlen elengedte a fegyvert és bal kezével zsebébe nyult, míg jobb kezével Lazarevics készletartott fegyverének csövét akarta eltölteni, közben szidalmazta szerb nyelven a katonatársamat, aki ekkor elsütötte a fegyvert. Az ismeretlen egyetlen jászó nélkül összeesett. Én nyomban a városba futottam, jelenteni az esetet, míg az őrzőjáratparancsnok és Lazarevics lassan utánam jöttek.

Lelőttem a törvény nevében

Malencics Rodoljub rendőrkapitány ezután Lazarevics Milovan katonát hallgatta ki. Lazarevics Milovan beretválatlan arcú, alacsonyhomlokú, középnagyságú huszonegy éves katona. Koracsica községből (Kosmajski járás, beogradri kerület) származik. Vallomása sokban eltér Adamovics Zsiván vallomásától. Szerinte az ismeretlen csak az ő fegyverét fogta meg, míg Adamovics fegyveréhez egyáltalán nem is nyúlt és így nem lehet igaz — mondta — hogy Adamovics is felszóltotta volna az ismeretlent, hogy bocsássa el a fegyverét. Több részletet ad elő, mint katonatársa. Vallomása szerint az ismeretlen erősen fogta a fegyverét és amikor felszóltotta, hogy engedje el, akkor sem bocsátotta el, úgyhogy dulakodnia kellett a fegyverért. Háromszor felszóltotta, hogy a »törvény nevében engedje el«, de az nem engedelmeskedett, sőt a jobb (Adamovics szerint a bal) zsebébe nyult, amiből, azt hitte, hogy onnan valamit ki akar venni és azzal meg akarja ölni, kényszerűségből fegyverét használta. A dulakodás idejét tíz percre becsüli.

Ezután Delics Jovan tizedest hallgatták ki. Dujakováci (Banjalukai járásbeli) származású, görögkeleti. Delics vallomásában is megerősítette, hogy az ismeretlen csak Lazarevics fegyvere után nyúlt. Ő is felszóltotta a »törvény nevében«, hogy engedje el a fegyvert, de nem engedte el és jobb zsebébe nyult, erre Lazarevics elsütötte a fegyvert.

Csendes, jó fiu volt...

A rendőrkapitány végül a szerencsétlen apát: Marógyi György bérkocsist hallgatta ki, aki megtörtén mondotta el, hogy fia, aki március elején lett volna huszonegy éves, ezév január végén jött haza kilenchavi katonaságból. Elmondotta, hogy fia csendes, jóindulatú fiu volt, ritkán ivott, mert egyáltalán nem bírta az italt, elég volt neki, ha négy pohár bort megivott, hogy élettelelenül összeessen. Nála lakott, szorgalmas munkás ember volt, akinek egy hónapban tíz dinár sem kellett, az is cigarettára, sohasem volt nála pénz, legfeljebb vasárnap, ha kiment, vett magához négy dinárt.

— Csak ittasan követhette el, amit tett, öntudatlanul, mert ahhoz, hogy berugjon, nem kellett sok. Rettenetes, ilyen fiatalon és így elpusztulni... sirt az öreg Marógyi.

A rendőrségnek az a véleménye, hogy Marógyi Petrovaradinban berugott, nem volt eszméletlenül részeg, de erősen ittas, úgyhogy még járt tudott. Amikor a hidon áthaladva meglátta a katonai őrzőjáratot, észbe jutott közelmúltbeli katonai szolgálatára és mintha jó katonapajtásaihoz csatlakozott volna, az őrséggel együtt haladt és mert beszélni talán nem tudott, pajtáskodásból fogta meg a fegyvert, amit az őrzőjárat felreérthetett és a katonai szabályzatoknak megfelelően viselkedett.

Dr. Novák Tomiszláv vizsgálóbíró elrendelte a boncolást, amit kedd délután fogantatosítottak is. A szerencsétlen Marógyi István holtestét szerdán délelőtt temetik.

Mayor József

A vezető

RADIO-
lámpa

KREMENEZKY

Minden órnak legjobban megfelelő típusú!
Kapható minden rádióüzletben. Főlerakati:

Konrath D. D. Subotica

Hétfőig meghosszabbítottuk háztartási és konyhafelszerelési kiállításunkat. „BARZEL“ vasúzet Subotica.

Három potonért három késszurás

A béres meggyilkolta az ispánt

Noviszadról jelentik: Vojnovics György indijai szállásán vasárnap délután Hesz Péter ispán és a vele egyfaluból, Szvilovejvórol származó Kaszácsi Vince béres között szóváltás támadt. A veszekedés hevében Hesz háromszor arculütötte Kaszácsit, mire ez kést rántott és azt háromszor Hesz mellébe döfte a nyelvéig. Az ispán nyomban összeesett és meghalt.

A csendőrség letartóztatta Kaszácsi Vincét és a szomszédoktól ügyészhez foglázta. Az ügyész elrendelte a meggyilkolt Hesz Péter felboncolását, ami hétfőn ment végre. A nyomozás csupán Kaszácsi vallomásra támaszkodhatik, mert a történeteknek nem volt szemtanúja. Megállapították, hogy Kaszácsi felmondásban volt és valószínűleg ekőről támadt a veszekedés.

Hesz Péter két árva hagyott hátra.

Kiélesedett a harc a noviszadi zsidó hitközségben

Botrányba fuladt a hitközség vasárnapi gyűlése

Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó hitközségi választások évek óta izgalmas lefolyásnak szoktak lenni és az idén különösen kiélesedett az ellentétek a szemben álló két tábor között. A választás február 23-án lesz és mindkét párt élénk agitációt folytat.

A hitközségi párt február 4-ikén tartotta első nyilvános gyűlését az Apollómoziban, ahol nagyszámu hallgatóság előtt támadták az ellenpártot, különösen pedig dr. Lustig Nándor hitközségi elnököt.

Dr. Lustig Nándor hitközségi elnök vasárnap a hitközség nagytermébe választógyűlést hívott egybe, amelyre a hitközség minden tagja meg volt hívva és a meghívójában ki volt emelve, hogy a most lelépett hitközségi vezetőség válaszolni kíván az Apollóban megtartott ellenpárti gyűlésen elhangzott nyilatkozatokra.

Már jóval tíz óra előtt zsúfolásig megtelt a terem a hitközség tagjaival. Amikor dr. Sattler Mátyás, a hitközség alelnöke a gyűlést megnyitotta, közel ötszázán lehettek a teremben. Dr. Sattler rövid megnyitó szavai után átadta a szót dr. Lustig Nándor hitközségi elnöknek, mint a cionista-hitközségi pártok listavezetőjének, aki másfél óráig nagy figyelemmel hallgatott beszédében védekezett az elhangzott támadások ellen, miközben gyakran igen éles offenzívába ment. A nem cionisták aránylagos nyugalommal hallgatták meg a beszédet és csak elvétve hangzott el egy néhány közbeszólás. A hangulat igen izzó volt, de dr. Lustig Nándor tapintatos volt és egy esetben sem lépte át a bírálat határát.

Locker Vilmos, a cionistapárt vezére lépett ezután a dobogóra és dr. Kassovitz ellen éles, erősen személyesülű támadást intézett. Beszéde közben dr. Kassovitz néhányszor közbeszólt, mire a cionista fiatalok egyik exponált tagja felugrott helyéről és dr. Kassovitz felé közeledett. Mindenki az volt az érzése, hogy támadásra készül dr. Kassovitz ellen, de a fiatal ember közvetlen dr. Kassovitz előtt hirtelen megállt és előtte levő székre leült. Az izzó hangulatban ez a jelenet felrobbantotta az addig nyugodt gyűlés hangulatát, dr. Kassovitz hirtelen egészen a terem közepére tódult, oda, ahol dr. Kassovitz ült, hogy fedezék az esetleges támadást. A cionista fiatalok is odatódultak. Székek és öklök emelkedtek a levegőbe és

csak dr. Lustig Nándor tapintatos közbelépésének volt köszönhető, hogy a már-már elkerülhetetlen verekedést sikerült megakadályozni. Dr. Lustig ekkor felkérte dr. Kassovitzot, hogy jöjjön fel az elnöki dobogóra és ha beszélni akar, akkor onnan meg fogják hallgatni. Amikor dr. Kassovitz ennek a felszólításnak engedve, felment az elnöki dobogóra, számos rátámadtak és újabb összecsapás veszélye fenyegetett. A láрма csak akkor ült el, amikor dr. Lustig megmagyarázta a híveinek, hogy dr. Kassovitz ép az ő felszólítására jött fel a dobogóra.

Közben dr. Kassovitz hívei az elnöki dobogóig előnyomultak és azok unszolására dr. Kassovitz híveivel tüntetőleg elhagyta a termet, ahol csak jóval utóbb állott annyira helyre a rend, hogy a gyűlést most már folytatni lehetett. Locker Vilmos befejezte támadó beszédét, amely után a dr. Kassovitz-párt részéről visszamaradt tagok nevében Székely Arnold tartott rövid beszédet, melyben polemizált dr. Lustiggal és a béke helyreállítását sürgette. A gyűlést dr. Sattler Mátyás hitközségi alelnök felszólalása fejezte be, mire a jelenlévők szétszóródtak.

Most uralkodnak a szelek és viharok

Egész Európában áldozatai voltak az itéletidőnek

Európa nagyrésztében már napok óta rendkívül heves viharok dülnek, amelyek mindenütt órási károkat okoznak és nem kímélik az emberéletet sem. Az orkánzerű viharok sok helyen árvízszzerű katasztrófával párosulnak és a tengereken is veszedelmes helyzetet sodorják a hajókat.

Mint Londonból jelentik: Vasárnap óta a vihar leghevesebben a Lamanché-csatornában és Anglia déli részében tombol.

A viharok eddig tízenegy halottja van Angliában.

A Themze partján éjjel-nappal őréség van, hogy figyelmeztesse a lakosságot, ha árvízveszedelem fenyeget. Különösen nagy a veszedelem a folyó északi partján, mert

vasárnap áttörte a Themze áradása a köpartot

azon a helyen, ahol néhány héttel ezelőtt az első áradás alkalmával cementtel és homokzsákokkal tömték be a réseket. Londonnak ebben a külvárosában vasárnap este már néhány házat ki kellett üríteni. Liverpool közelében egy kisebb hajó elsüllyedt és hat ember a tengerbe veszett.

Párisi jelentés szerint a La Manche-csatornában a hajófor-

galmat be kellett szüntetni.

Egész Franciaországban nagy vihar pusztít. Calais és Boulogne környékén az orkán kldöntötte a távirópóznákat és zért a forgalom sok helyütt szünetel. A Dunquerque-i kikötőben a vihar leszakított lánccáról egy gőzöst és több gyorsjáró felé sodorta, amelyeknek egy része súlyos sérüléseket szenvedett, másik része elsüllyedt. Metz felett nagy zivatar vonult el, amely nagy károkat okozott. Reimsben pedig számos villámsapás között súlyos pusztítást. A vihar hatása egész Strassburgig érezhető volt.

Mint Oslóból jelentik: emberemlékezet óta nem pusztított Norvégiában olyan orkán, mint vasárnap.

A lehulló kö- és hőtömegek kilenc vasúti hidat tönkrettek, úgyhogy a közlekedés megbénult. A tengeren is roppant heves a vihar.

Brüsszeli jelentés szerint egész Belgiumban két napja igen heves vihar tombol.

A folyók kiléptek medrükből és árvíz-katasztrófával fenyegetnek. Az országban mindenütt közlekedési zavarok vannak. Antwerpen kikötőjében az orkán sok hajót kisodort a tengerbe.

Hipnotizőrök is nyomoznak a vrsaci kasszarablás tette után

Az egyik médium szerint a kasszarabló a pénzt el Sztaribec-rejre ment

Vrsacról jelentik: Részletesen beszámolt a *Bácsmegyei Napló* arról a titokzatos kasszarablásról, ami Vrsacon történt Wessel Imre ismert bornyagykereskedő irodájában. A rendőrség erélyes kézzel látott a szenzációs bűnügy kinyomozásához és a vizsgálatot maga dr. Medzichradzsky Miklós rendőrfőkapitány irányítja. A rendőrség helyszíni szemlét tartott Wessel irodájában és a helyszínen ismét kihallgatta a bornyagykereskedőt, feleségét és valamennyi alkalmazottját.

Wessel egyik alkalmazottja jelentette a vasúti rendőrségen, hogy az iroda körül egy gyanus kinézésű fiatalembert látott órákhozát sétálni, aki állandóan Wessel házáat figyelte. Az ismeretlen fiatalember azonban, amikor észrevette, hogy őt is figyelik, hirtelen eltávozott. A tisztviselő nyomon követte és megállapította, hogy a gyanus idegen az állomáshoz ment és a becskeréki vonattal elutazott. A vasúti rendőrség telefonon értesítette a mariolanai csendőrséget, hogy a gyanus viselkedésű fiatalembert Mariolanán igazoltassák és ha nem tudná kellőképpen igazolni magát és hogy mit keresett Vrsacon, akkor csendőri fedezettel kísérjék vissza. A mariolanai csendőrség, amint befutott a vonat az állomásra, átkutatta az egész vonatot, de a keresett gyanus fiatalembert nem találták meg. Valószínű, hogy közben már leszállott a vonatról és elmenekült.

Wessel Imre a rendőrségnek tudomá-

sára hozta azokat az adatokat is, amelyeket a hipnotizőrök kísérletei eredményeztek.

Az egyik hipnotizőr médiuma transzban azt állította, hogy a kasszarabló Sztaribec-rejre utazott és magával vitte az elrabolt pénzt is.

— A pénz azonban még meg van — mondotta a médium és az egész elrabolt összeg Sztaribec-rejre megtalálható.

Ujabb hipnotizőrök jelentkeznek

A tízezer dináros jutalom, amit a bornyagykereskedő a kasszarabló nyomra-vezetőjének felajánlott, nagy feltűnést keltett. A jutalom reményében a vrsaci katonai zeneiskolának egyik alisztje is jelentkezett Wessel Imrénél.

— Hipnotizőr vagyok — mondotta a katona — évek óta foglalkozom hipnotizálással és okkultizmussal. Foglalkozni akarok ezzel az ügygel és meg vagyok arról győződve, hogy eredményt fogok elérni.

Az önként jelentkezett hipnotizőr médiuma transzban elmondta, hogy a betörést este 9 és 9 óra között egy férfi és egy nő követte el, akik nem a kapun, hanem a szomszédos udvartól elválasztó magas kőfalon keresztül jutottak be a bornyagykereskedő házába. A rejtélyes kasszarablás kinyomozásán a rendőrségen kívül jelenleg három hipnotizőr dolgozik. Wessel egyébként a második titokza-

tos kasszarablás után lakásának és irodájának valamennyi zárát kicserélte és a Wertheim-szekrényt vérszegőkkel látta el. Egyidejűleg pedig kérte a rendőrfőkapitányt, hogy a nyomozás sikere érdekében költségére hozassanak Beogradból egy ismert nevű detektívet. A bornyagykereskedő irodájában történt vakmerő kasszarablás a városban nagy feltűnést keltett és ez a titokzatos bűnügy áll az érdeklődés központjában.

A toráki méregkeverők

A beogradi állami vegyészeti laboratóriumnál újabb meglepő analízise Szubu Katica és Vukován Dragica bűnperében

Becskerékről jelentik: A becskeréki törvényszék vizsgálóbírója most fejezte be a vizsgálatot Szubu Katicának, a méregkeverő toráki asszonynak bűnügyében. Szubu Katicát — mint ismeretes — a becskeréki törvényszék férjgyilkosság miatt halálra ítélte, de később perújítást rendeltek el és a vizsgálat újból megindult és az ügy előreláthatólag sok izgalmas és érdekes fordulatot fog hozni.

Mikor a becskeréki állami vegyészeti Szubu Katicát férjgyilkosság gyanúja miatt letartóztatták, letartóztattak egy másik toráki asszonyt, Vukován Dragicát is, akit azzal gyanúsítottak, hogy férjét, Vukován Jont arzén-méreggel megölte. Mindkét holttestet exhumálták és azok maradványait beküldték a beogradi állami vegyészeti laboratóriumba vegyvizsgálat végett. Az analízis eredménye az volt, hogy Szubu Jon holttestében nagyobb mennyiségű arzént találtak, ami arra vallott, hogy Szubu Jon arzénal meggyilkolták, míg Vukován Jon holttestében csak olyan kis mennyiségű arzént fedeztek fel, amely minden mérgezési lehetőséget kizárt. Erre Vukován Dragicát rögtön szabadlábra helyezték, Szubu Katicát pedig, miután férje holttestét még kétszer exhumálták és az újabb analízisek egymással ellentmondónak látszó eredményt adtak — halálra ítélték.

Szubu Katica, aki a tárgyaláson konokul tagadta a tettet, a halálos ítélet után megtört és beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy szeretője, Gilezán Péter beszélte rá a gyilkosság elkövetésére.

Erre a beismerő vallomásra a bíróság elrendelte Szubu Katica perének újrafelvételét és egyben Gilezán Péter és Vukován Dragica letartóztatását. Azóta újból folyik a vizsgálat, amelynek első fázisa volt Vukován Jon holttestének újbóli exhumálása. A holttest belső részeit, csontjait, a ruhán talált rézgombókat, a koporsó fáját és a koporsó alatti föld egy részét beküldték a beogradi állami vegyészeti laboratóriumba újabb vegyvizsgálat céljából. Közben folytatták a vizsgálatot, amelynek során több tanút hallgattak ki, akik között a legérdekesebb volt egy toráki, leány kihallgatása, aki jelenleg hasonló bűncselekmény miatt a pozsareváci fegyházban tölti büntetését.

Az újbóli vizsgálat teljes négy hónapig tartott, mert ennyi idő kellett hozzá, hogy a vegyészeti laboratórium elkészítse analízisét. Az analízis most érkezett meg a vizsgálóbíróhoz és érdekes, hogy ez az analízis más eredménnyel járt, mint az első. Az első analízis szerint Vukován Jon holttestében csak a természetes minimális mennyiségű arzén volt található, míg a most érkezett analízis szerint a természetesnél nagyobb mennyiségű arzént találtak, amely azonban arzéntartalmu orvosságoktól is eredhet.

A kémiai analízis megérkezésével a vizsgálat befejezést nyert és a vizsgálóbíró az iratokat áttette az állami ügyészhez a vádirat elkészítése céljából. Egyidejűleg dr. Mrkusics József ügyvéd, Szubu Katica és Vukován Dragica védője beadványt intézett a törvényszékhez, amelyben kérte, hogy Vukován Dragát azonnal helyezzék szabadlábra és ellene az eljárást szüntessék be, mert a vegyészeti laboratórium analíziséből következik, hogy gyilkosság nem történt. A váditanács a közeli napokban dönt Mrkusics dr. előterjesztéséről.

A magyar nemzeti bank beszüntette a dinár hivatalos jegyzését

A jegyzés beszüntetése a jugoszláv és magyar vasutak elszámolási módjában beállt változással függ össze

Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank kedden beszüntette a dinár hivatalos jegyzését.

Az intézkedés oka visszanyulik egy január 13-iki jugoszláv pénzügyminiszeri rendeletre, amely megváltoztatta az elszámolási viszonyt a jugoszláv és valamennyi külföldi vasut között. A magyar államvasutak eddig a Jugoszláviába irányított szállítmányok fuvardíját elfogadták dinárbankjegyekben is és a magyar államvasutakkal együtt valamennyi külföldi vasut dinárbankjegyekben egyenlítették ki a jugoszláv vasutakkal szemben fennálló egyenleget havonként. A január 13-iki jugoszláv pénzügyi rendelet azonban úgy intézkedik, hogy ezentúl a jugoszláv vasutak a magyar államvasutaktól és a többi külföldi vasutól is csak beogradi kifizetést fogadnak el kiegyenlítés felében, vagy pedig a magyar államvasutak és a többi külföldi vasutak a fuvardíjak havonként

kialakuló tartozik-egyenlegét saját valutájukban kötelesek kiegyenlíteni. Ilyen körülmények közt indította meg tárgyalásait a Magyar Nemzeti Bank és a helyzet úgy alakult, hogy a bank egyelőre feleslegesnek látja a dinár jegyzését. Amennyiben a tőzsdén üzletkötés történik dinárban, ezt jegyezni fogják. Budapesti körökben az a fel fogás, hogy a jugoszláv kormány említett rendeletével a dinárbankjegyek kicsempészésének akar gátat vetni és hamarosan helyreáll a régi helyzet, amikor a magyar nemzeti bank újból megkezdi a dinár jegyzését.

Ez a rendelkezés természetesen nem érinti a dinár bankjegyek magyarországi forgalmát, a dinárt a magyarországi bankok továbbra is épügv beváltják, mint eddig, a tőzsdén továbbra is üzlet lesz dinárban és a Magyar Nemzeti Bank is változatlanul jegyzi a beogradi kifizetést.

Autón ment a csendőrök elé a futaki zenészkáplár gyilkosa

Felboncolták a gyilkosság áldozatát

Vasárnap este kilenc órakor Sztari-futakon, amint már jelentettük, Thiel Mihály harmincadik gyalogezredbeli zenészkáplár az uccán holtan találták. Testén csak két véraláfutásos sérülést találtak és a gyanu az volt, hogy e két sérülése okozta a zenészkáplár halálát. Megírtuk azt is, hogy a zenészkáplár egy régi haragosa, Hiel József ölte meg azért, mert vasárnap Thiel arcultotta. A gyilkos szökésben volt, de hétfőn délután a csendőrség a Futak—noviszadi országúton elfogta Hielt.

Dr. Novák Tomisláv vizsgálóbíró Pavlovics Branisláv államügyvéssel és dr. Manojlovics Brankó helyettes törvényszéki orvossal, továbbá Popovics Borivoj hadbírószázadosal kiszállt Futakra és dr. Jelešics Dusán futaki közszéki orvos bevonásával Thiel Mihály holttestét felboncoltatták, amelyen jelen volt a gyilkos Hiel József védője, dr. Aradzki Mita noviszadi ügyvéd is.

A boncolás megállapította, hogy a holttest mellén talált két véraláfutásos sérülés már régebb keletű és semilyen összefüggésben nincs a meggyilkolt zenészkáplár előszakos halálával. Ellenben a boncolás kétségtelenül megállapította, hogy a tettes valamilyen kemény tárggyal, valószínűleg egy erős bottal több-

ször felbevághatta Thiel Mihály zenészkáplárt, aki agyrázkódást következtében a helyszínén meghalt.

A tett elkövetése után Hiel József hazafutott lakásába, ahol ejrejtette a meggyilkolt zenészkáplártól elvett oldal-fegyvert, majd lakását elhagyva, Futakon egy eddig meg nem állapított helyen rejtőzködött és onnan csak hétfőn délután távozott, még pedig gyalog Noviszadra, hogy ott ügyvédet keressen magának. Hiel József hétfőn délután jelentkezett dr. Aradzki Mita irodájában és közölte az ügyvéddel, hogy megölte Thiel Mihályt és az ügyvédet védőül kérte fel. Az ügyvéd azt tanácsolta Hielnek, hogy azonnal térjen vissza Sztari-futakra és jelentkezzék a csendőrségnél. Hiel, aki nagyon meg volt ijedve, csak úgy volt hajlandó ügyvédjét tanácsát megfogadni, ha az vele kimegy Futakra. Hiel József autót hozatott és ügyvédjével Futakra hajtatott. A futaki országúton szembejött az autóval egy csendőrőrárat, amely megállította a kocsi és Hielt tartóztatta. Az ut hátralevő részét Hiel már csendőrfedezet mellett tette meg Futakra, ahol letartóztatták és kedden átkísérték a noviszadi ügyészség fogházába.

A magyar kormánypárt szónokai is a numerus clausus ellen nyilatkoztak

Klebsberg kultuszminiszter kijelentette, hogy az ifjuság csendes sztrájkja miatt bezárják az egyetemeket — Kedden csak Suták pap-professor tartotta előadást a budapesti egyetemen

Budapestről jelentik: A numerus clausus módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását a parlamentben alig kíséri érdeklődés a képviselők részéről. Gróf Klebsberg Kunó kultuszminiszter kedden a képviselőház folyosóján beszélgetést folytatott a képviselőkkel a javaslatról és azt hangoztatta, hogy a javaslatnak kifejezetten az a célja, hogy a jogi pályát mentesítse és ezért arra gondol, hogy a jogi pályát még nehezebbé tegye. Kijelentette Klebsberg, hogy felfogja emelni a négy évfolyamot ötre, kötelezővé teszi a kollókviumokat és arra is gondol, hogy a jogi fakultást új tárggyakkal is kibővítsse és másképpen is megnehezítse. A törekvése az, hogy a jogi pályán a túltengést a lehetőség szerint csökkentsék, azonban az orvosi és mérnöki diploma megszerzése elé nem akarnak akadályokat gördíteni, sőt azon vannak, hogy minél többben menjenek ezekre a pályákra, mert ilyen diplomákkal külföldön is el lehet helyezkedni. Szó esett a beszélgetés folyamán az egyetemi ifjuság ugynevezett csendes sztrájkjáról is. Klebsberg ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy

a kormány el van határozva arra, hogy mindaddig, míg az egyetemi

hallgatók önként vissza nem állítják a tanszabadságot és be nem mennek az előadásokra, addig az egyetemek kapui zárva maradnak és majd ha ezek a jelenségek megszűnnek és a képviselőház is letárgyalta a numerus clausus módosításáról szóló javaslatot, akkor újból megkezdődik a tanítás az egyetemeken.

A kultuszminiszter kijelentése ellenzéki oldalon nagy megütközést keltettek. Lehetetlennek mondják, hogy

a kormány a segítségére lép a bajtársi egyesületeknek és ahelyett, hogy a sztrájkolni nem akaró ifjuságnak biztosítaná az előadások zavartalan látogatását, a tanulni vágyó diákságot is megakadályozza abban, hogy hallgassa az előadásokat.

A folyosói vitával egyidejűleg a képviselőházban folytatták a numerus clausus módosításáról szóló törvényjavaslat vitáját. A javaslat mellett a kormányrészéről Szabó Sándor kiscgazda és János

Gábor szólaltak fel.

A kormánypárti szónokok a javaslat mellett beszéltek ugyan, de beszédük beillt volna ellenzéki beszédnek is.

Szabó Sándor azt hangoztatta, hogy azokat a tuzásokat, amelyek azt követelik, hogy a numerus clausust örökre fenntartják, nem tudná aláírni. Kifejtette, hogy

csalódnak azok, ak'k azt hiszik, hogy ha a zsidókat kizárják az egyetemekről, akkor több állás lesz.

Kérte a zsidóságot, hogy ne tartsa diffamálóknak, hogy a kormánynak az államraison szempontjából egyelőre még fenn kell tartania a numerus clausust.

Ugy ő, mint a kormánypárt meg van győződve arról, hogy a numerus clausus terhes és sérelmes a zsidóságra,

de azon az uton haladnak, hogy a törvényt teljesen megszüntessék. Végül kijelentette a szónok, hogy hazug és hamis az a vád, hogy a zsidók nem jó magyarok és felkérte egy a jobb, mint a baloldali ellenzéket, hogy ne izgassanak a javaslat ellen.

János Gábor kijelentette, hogy sohasem szavazta volna meg a numerus clausust, de ha már a törvény meg van, logikus, hogy helyeselje annak módosítását. Hangsúlyozza, hogy a magyar nemzet nem antiszemita és azt az üzenetet küldi az ifjuságnak, hogy ne nyugtalanodjék és ne rendezkedjék, hanem tartsa tisztelben a tanszabadságot.

Turi Béla keresztény gazdasági párti képviselő szólalt még fel a javaslat mellett és viharos közbeszólásoktól kísért beszédében ő is megállapította, hogy a numerus clausus nem örök érvényű.

Az egyetemeken kedden minden csendes volt.

az előadás mindenütt szünetelt, csupán Suták József paptanár tartotta meg a bölcsészeti fakultáson előadását rendületlenül

kevés hallgató előtt. Ezen kívül azonban egyik fakultáson sem volt előadás.

Szubotikai panoráma

BALSZERENCSE

Az uccán megállt előttem egy munkás öltözötű ember. Leveszi a kalapját és így szól:

— Bocsánat, uram, de már hetek óta nincs állásom... a családom... gyermekeim... Ha segítene valamivel...

Látam az arcán, hogy már napok óta idomítja magát. Először bizonyára undorral kergette el magát a gondolatot, hogy alamizsnát kérjen. Aztán, amikor még sürgetőbb lett a nyomor, megfogalmazott egy rövid, de hatásos mondatot. Előre kitervezte, hogy fogja kiválasztani a szót, valami kövér, jólöltözött urat, akinek már a külseje is elárulja a pénzt, a gazdagságot...

Milyen rossz szemérméte lehet ennek a szegény embernek, hogy ép engem szemelt ki!

Derék, becsületes arcán háborgó szégyen és zavar. A sarkon koldus gajdól. Nyekergő milárával mindenkinék a tyukszemére lép, hogy észrevétesse magát. De mit csináljon a munkáját vesztett, épkézláb ember? Akinek még csak tödövsze sincs, nem köp vért és nem lötték át a karját? Feküdjön a vonat alá, vagy szurja ki a szemét?

Megkérdezem, hogy ki volt az első?

— Egy bundás öreg ur... olyan nyájas és atyai, hogy szinte esküdni mertem volna... de még félig se daráltam le a mondókámat, amikor leintett:

— Maga panaszkodik, maga, aki fiatal és munkabíró?

— Kiderült, hogy nyugdíjas vidéki tanító, de már félve nem kapja a nyugdíját. Megsínált és adott egy címet, ahol majd biztos felvesznek. Nem vettem fel...

— Másutt nem próbálkoztott?

— Ezer helyen. De csak ígéreteket kaptam. Egy asszony, akit este szőlőttem meg, félreértett és segítségért kiabált. Kénytelen voltam elszaladni.

Néz rám kétségbeesett arccal. A nap pedig oly meleg, barátságosan süt le ránk, mintha minden a legjobb rendben folyna Szubotícán. A napos oldalon fiatal anyák a gyermekeiket és a bundájukat sétáltatják. Fenn, a derűs kékségben madarak cikáztak. Az éhes ember

vágyakozva pislogott utánuk. És láttam a keserű szeméből, hogy mélyen irigyelte a szabad varjakat, verebeket, amelyeknek nem kell robotolni a mindennapi magért, rovarért, hulladékért. Vannak ilyen szerencsétlen véletlenek, amikor egy jóra való lélek, akarata ellenére, embernek születik...

(más.)

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ hangversenytermében: Hétfőn, február 20-ikán Karin Michaelis dán író nőmet nyelvű előadása: »Szerelmem, házasság és válás.«

*

— Emandi román követ bucsulátogatása Öfelségénél. Beogradból jelentik: Emandi beogradi román követ, akit Prágába helyeztek, kedden bucsukihallgatáson jelent meg Öfelségénél. A kihallgatás alkalmával Emandi felmutatta Öfelségének visszahívó levelét is.

— Manojlovics Dusán főispán Beogradban. Manojlovics Dusán, Szubotica város főispánja hétfőn este Beogradba utazott. A főispán szerdán tér vissza Szubotícára.

— Befejeződött Jugoszlávia és Magyarország között az iratok kicserélése. Nagykanizsáról jelentik: A magyar és jugoszláv kormány közötti megállapodás értelmében fogatosított jugoszláv-magyar iratcsere befejeződött. Hatalmas tömeg telekkönyvet ládába csomagolva most indítottak utba Jugoszlávia felé, úgyhogy most már mindkét részről rendelkezésre áll a szükséges anyag.

— Áthelyezés. A közoktatásügyi miniszter Berki József zsabalji tanítót Temerinbe helyezte át.

— Meggyilkolták Gyáni bég szkopljai nábobot. Szkopljából jelentik: Keddre virradó éjjel egy szkopljai kávéházban meggyilkolták Gyáni bégét, az ismert szkopljai nábobot, akit közel hat évig fogvatartottak és azzal gyanúsították, hogy meggyilkolta feleségét. Gyáni bég ártatlansága nemrég derült ki és szabadságra helyezték. Gyáni bégét Ferovics Szmil volt komitációs gyilkolta meg korcsmai verekedésből kifolyólag. Ferovicsot letartóztatták.

— Áthelyezések és kinevezések a szubotikai vasutigazgatóság területén. A szubotikai vasutigazgatóság területén Borko Jakab vasutigazgató nagyobb személyi változásokat, illetve áthelyezéseket és kinevezéseket eszközölt. Az áthelyezett tisztviselők, altsztek és munkások névsorát most állítja össze a vasutigazgatóság személyi osztálya és az erre vonatkozó rendelet a legközelebbi napokban megjelenik.

— Meghalt a címzett. Noviszadról jelentik: Plesz Tivadar noviszadi kereskedő Csehszlovákiából, hozzátartozóitól levelet kapott, amely helyesen Miletics-ucca 5/L. alatti lakására volt címezve. A levelet a postakézbesítő »Umro je« megjelöléssel visszaküldötte. Plesz csehszlovákiai hozzátartozói megdöbbenve kapták kézhez a levelet és táviratoztak egy noviszadi banknak, érdeklődjén, vajon mi történt rokonukkal. A bank elküldötte egyik szolgáját Plesz Tivadar megjelölt lakására és amikor a szolga a lakásban legnagyobb elképedésére az ő és makkegészséges Plesz Tivadart látta meg, keresztet vetett és megelégedetten mondta: »hála isten, csak hogy él«. Plesz nem érteite a dolgot, utána futott a szolgának, akitől megtudta, hogy csehországi rokonai halottnak hitték, mire rokonait táviratilag értesítette, hogy semmi baja és viruló egészségnek örvend. Pár nappal utóbb ugyanaz a postakézbesítő pontosan kikézhette Plesz Tivadar részére az ugyancsak Miletics-ucca 5 címre szóló újabb levelet, amint-hogy holtánvilvánításának tartama alatt naponta számtalan üzleti levelet adott át Plesznek, aki az okozot kellemetlenségeket feljelentést tett a lelkiismeretlen és felületes levélhordó ellen.

— **Fenntartják a villanyszolgáltatást Topolán.** Topolai értesülés alapján közöltük, hogy a Pátia-malom csödtömege meg akarja szüntetni a tulajdonában lévő villanytelep működését, mert a jelenlegi bérlő nem újította meg a szerződést. Petrovics J., a Pátia-malom csödtömegegondnoka annak közlését kéri, hogy ez a hír téves és a villanyszolgáltatást továbbra is fenn fogják tartani. A csödtömegegondnok nyilatkozatát annál szívesebben közöljük, mert az a topolaiakat, akiket érzékenyen érintett volna a villanyvillágítás megszűnése, meg fogja nyugtatni.

— **A crepajai gyilkosság a felelősségi bíróság előtt.** Noviszadról jelentik: Mult évi március hetedikén Borojev Milán crepajai huszonnégy éves földmives egy szomszédjának lakodalmán volt, amelyhez Avramov Zsiva crepajai földmives kocsmból jövet, egy borozó társasággal szintén betért. Borojev Milán a hivatalos vendégeket kiutasította és amikor ezek már el akarták hagyni a lakodalmat házat, a házigazda Avramov után ment és egy doronggal többször fejbevágtá, amelynek következtében Avramov meghalt. A gyilkos azzal védekezett, hogy jogos védelemből támadt Avramovra, mert az előzőleg kétszer megütötte. A pancsevői törvényszék mult évi augusztus nyolcadikán nem látta bizonyítottnak a jogos védelmet és Borojevot öt évi börtönrre és tíz évi hivatalvesztésre ítélte. A felelősségi bíróság kedden helybenhagyta az ítéletet. Az elítelt semmisségi panaszt jelentett be.

— **Pofonért halál.** Noviszadról jelentik: 1926. augusztus ötödikén Milanov Zsárkó 26 éves becskeréki földmives, Zsivanov Jova surjai földmivest Surján verekedés közben késsel kétszer megszurta, úgyhogy az sebesülésébe néhány nappal később belehalt. A becskeréki törvényszék főtárgyalásán Milanov azzal védekezett, hogy Zsivanov pofonvágta és ezért szurta le. A törvényszék öt évi börtönrre és öt évi hivatalvesztésre ítélte. A felelősségi bíróság kedden helybenhagyta az ítéletet.

— **A szuboticei Zemljodiszka Kaszina bálja.** A szuboticei Zemljodiszka Kaszina február 19-ikén este 8 órai kezdettel a Bunjevacska Matica helyiségeiben táncmulatságot rendez, amelyre már kibocsájtották a meghívókat.

— **Egy orosz tábornok halála Belacrkván.** Belacrkváról jelentik: A város általános részvéte mellett, nagy katonai pompával temették el Belacrkván Grozmani Jenő nyolcvannégy éves orosz vezérkari altábornagyot, aki rövid szenvedés után meghalt. Grozmani az orosz-török háború alkalmával Radetzky tábornoknak segédtisztje, a világháború alatt pedig a kievii tartomány kormányzója volt.

— **Miért indítottak fegyelmi vizsgálatot a módosi főszolgabíró ellen?** A Bácsmegeyi Napló február 7-iki számában fentírt cikk alatt írt, amelyre Serb István volt módosi főszolgabíró, tartományi titkár helyreigazítást küldött be. A helyreigazítás szerint félreértésekre ad okot a cikknek az a része, hogy a főbírói hivatal átvételekor Mijatov Mija módosi főbíró huszezer dinár hiányt állapított meg és így nem volt pénz tüzelőanyag beszerzésére. — A volt módosi főszolgabíró — közli a helyreigazítás — aki Mijatov Mija jelenlegi módosi főszolgabíró urnak a módosi járási szolgabíró pénztárát mult évi október hó 27-én átadta, — én voltam. A pénztár átadása a becskeréki főispáni hivatal számvevőségi főnökének, mint szakértőnek közbenjöttével történt meg. A naplók lezárása és a pénztári készlet összehasonlítása után három dinár 75 para hiány merült fel, mely pedig — mint az megállapított — a felül nem bélyegzett magyar pénzekben mutatkozott. Ami pedig Mijatov főszolgabíró ur azon állítólagos védekezését illeti, hogy a 20.000 dinárnál hiány miatt nem volt tüzelőanyagot a főszolgabíró részére beszerezni, kijelentem, hogy a pénztárátadás alkalmából Mijatov ur 57.591 dinár és 45 parát vett át tőlem. A pénztár átadásáról annak idején szabályszerű jegyzőkönyvet vettek fel, melyet én mint átadó, Mijatov Mija ur mint átvéveő, Petar Steier számvevőségi főnök és Edo Kucsera szolgabírói írodatiszt urak sajátkezűleg írtunk alá és ennek a jegyzőkönyvnek egyik eredeti példányát birtokomban van.

— **Öngyilkos fiatalasszony.** Vrsacról jelentik: Zsivanov Vasza krusicai földmives huszonnégy éves felesége lakásán megmérgezte magát. Az öngyilkosságot a fiatalasszony férje vette észre, aki azonnal orvost hivatott. Az öngyilkos asszonyt azonban már nem lehetett megmenteni és néhány órai szenvedés után meghalt. Levelet nem hagyott hátra és így tettének oka ismeretlen.

— **Nyomában vannak a hamis századnárosok elrejtőinek.** A topolai csendőrség — mint jelentették — kedden délután értesítette a szuboticei csendőrpáncsnokságot arról, hogy a mult héten egy főnökes háromszázhetven darab hamis századnáros talált a Krivaja-partján, a bácsstopolai határban. A hamis századnárosokat a csendőrpáncsnokság Beogradba fogja küldeni és besoroztatják a Narodna Banka központjára. A csendőrség az esetről körlevélben értesítette az összes városok rendőrségeit és csendőrségeit azzal, hogy saját területükön indítsák meg a nyomozást. A rejtélyes pénzhamisítási ügyben, mint értesülünk, a legközelebbi napokban szenzációs fordulat várható, amennyiben a csendőrség bizalmasan értékes adatok birtokába jutott és nyomában van a pénzhamisítóknak.

— **Szerdán délg lehet belratkozni a szuboticei rendőrtanfolyamra.** A szuboticei rendőrfőkapitányság által létesített rendőrtanfolyamra február 15-ikén déli tizenkét óráig lehet belratkozni a szuboticei főkapitányi hivatalban. A feleket a rendőrfőkapitányság e hó 20-ikáig írásban fogja értesíteni, hogy a tanfolyamra felvették-e őket vagy sem. A tanfolyam február 20-ikán kezdődik.

— **Gyászistentisztelet Sztaribecsején Pasics Nikola lelki üdvéért.** Sztaribecsejéről jelentik: A sztariyecseji radikális párt vezetősége a görög keleti templomban vasárnap gyászistentiszteletet tartott Pasics Nikola lelki üdvéért. Délután a Central-szálló éttermében ünnepély volt, amelyen Pavlovics Sztioján bankigazgató, a radikális párt elnöke, Sztapanov Jován kerületi esperes, Sztapanov Nikó párttitkár és Glavaski Csedomir tanító tartottak beszédet.

— **A csantavri ipartestület mulatsága.** A csantavri ipartestület vasárnap Pálfy Mihály vendéglőjében saját székháza javára mulatságot rendez.

— **Budapesten autószerencsétlenség érte Szmik Gyula sztariyecseji gyógyszerészt.** Sztariyecsejéről jelentik: Sztariyecsejre érkezett hírek szerint Budapestben autószerencsétlenség érte Szmik Gyula sztariyecseji gyógyszerészt, a Balassa-párt századintézőbizottságának elnökét, aki pár napi tartózkodásra felutazott a magyar fővárosba. Az autó, amelyen Szmik ült, összekötözött egy teherautóval. Szmik kirepült az autóból és súlyos bordatörést szenvedett. A szerencsétlenül járt gyógyszerészt egyik budapesti szanatóriumban ápolják.

— **A szuboticei ipartestület évi jelentése.** A szuboticei ipartestület most adta ki nyomtatásban évi jelentését, amely szerint a szuboticei ipartestületnek 15 szakosztálya van. A tagok száma 2031. A mult évben 454 tanonc szabadult fel. Az évi jelentésben az ipartestület vezetősége rámutat a nagy gazdasági válságra és ismerteti mindazokat a lépéseket, amelyeket az össziparosságra érdekében tett az illetékes hatóságoknál. A jelentés végül megemlíti, hogy az ipartestület rendes évi közgyűlését e hó 19-ikén fogják megtartani.

— **Egy kastély véres éjszakája.** Vrsacról jelentik: Hétfőre virradó éjszaka eleget auto állott meg egy Lemberg környéki nemesi kuria előtt, amely egy nyugalmazott kapitány tulajdona. Az utasok: négy elegánsan öltözött férfi, beállították a leszerelt tiszthez és megkérték, hogy az éjszakát nála tölthesse, mert autójuk defektet kapott és így utjukat nem folytathatják. A kapitány szívesen tett eleget a megnyerő külsejű idegenek kérésének, de mert a kúriában nem volt elegendő hely, kettőt az idegenek közül egy szomszéd földmives barátijához kísért át. Vacsora után a vendégek lefeküdtek. A kapitány is nyugovóra tért, amikor az éjszaka csendjében gyanus zajt hallott a dolgozószobájából. Magához vette revolverét, óvato-

san az ajtóhoz osont és észrevette, hogy két vendége épen a Wertheim-szekrényét akarja felfeszíteni. A rablók revolvert rántottak, amikor észrevették a kapitányt. De a leszerelt tiszti gyorsabb volt náluk és két jól irányzott lövéssel mind a két haramiát leterítette. Ezután első gondolata az volt, hogy a szomszédba siessen, hiszen alapos oka volt feltenni, hogy vendégeinek barátai szintén rosszban török a fejüket. Sajnos azonban már későn érkezett. A másik kuria hálószobájában a földön meggyilkolva találta barátját, a feleségét és a kisgyermeküket. A rablók már hűlt helye volt. A kapitány bizonyosra vette, hogy a gyilkosok most nála járnak és a társaikkal akarnak találkozni. Visszasietett házához és épen jókor érkezett, hogy meglepje a veszedelmes vendégeket. Ujra tüzharc fejlődött ki a sötét lakásban, amelyben megint a kapitány győzött. Mind a két lövés talált. A haramiák szétrocsolt fejjel terültek el a földön. A vakmerő gonosztevőket így nyomban elérte végzetük és a kapitány, ha nem is tudta megmenteni barátját, bosszút állt az ártatlanul kiontott vért.

— **Az urnaőr trükkje.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék büntetőtanácsa kedden rendkívül érdekes választási visszaélés ügyet tárgyalt. Mikics Aleksza noviszadi bognármester állott a törvényszék előtt, aki a vád szerint mult évi szeptember 14-ikén, a képviselőválasztások idején mint szavazó megsértette a választások titkosságát. Mikics, amikor a szavazásra szolgáló gummigolyócskát átvette, nem dugta be a kezét mind a tizenegy urnába, hanem amikor a harmadikhoz ért, felmutatta a kezét, annak bizonyosságul, hogy a golyócskát már bevitte. Hivatalból indult meg ellene az eljárás a szavazás titkosságának megsértése miatt. Mikics a keddi tárgyaláson azzal védekezett, hogy amikor a harmadik urnához ért, az ott álló urnaőr olyan hangosan kiáltotta a listavezető nevét, hogy ijedtében az urnába ejtette a golyócskát. Jeldségének következménye volt az is, hogy a szabályok ellenére felmutatta üres tenyerét. A törvényszék elfogadta Mikics védekezését és felmentette a vád alól.

— **Halálozás.** Kohn Alfréd ismert vrsaci földbirtokos ötvennyolc éves korában meghalt. Halála általános részvételt keltett.

— **Öt halálraítélt rab szökése miatt nyugdíjazták a bihácsi fogház igazgatóját.** Szarajevóból jelentik: Néhány nappal ezelőtt öt halálraítélt fegyenc szökött meg a bihácsi fogházból. A tömeges szökés miatt fegyelmi eljárást indítottak a fogház igazgatója, Kajics Jován ellen. Kajicsot hivatali kötelesség elhanyagolása miatt nyugdíjazták.

— **Működik a szrbobráni női párt.** Szrbobránból jelentik: A szrbobráni női párt, amely nem régen alakult meg, intenzív működést fejt ki és eddig is már több előadást tartott. Legutóbb Sztajics J. Vukoszáva tartott érdekes előadást a »Társadalmi betegségek és a háború« címen.

— **Meggyilkolta a szeretőjét és törvénytelen gyermekét.** Nezsderből jelentik: Mosonbánfalván egy tizenkilenc éves parasztleányt felakasztva találtak, néhány hónapos törvénytelen csecsemőjét pedig a kutafajtva találták meg. Kiderült, hogy az anya és gyermeke gyilkosság áldozatai. A gyilkos Horvát Mátyás tejszövetkezeti alkalmazott, két törvénytelen gyermek apja, így akart megszabadulni szeretőjétől és attól a kötelességétől, hogy törvénytelen gyermeke után tartásdíjat fizessen.

— **Fizetésképtelen bécsi hornagykereskedő cég.** Bécsből jelentik: Boschán Péter és fia hornagykereskedő cég fizetésképtelenséget jelentett. A cég passzívái másfélmillió shillingre rúgnak, míg az aktívái alig egymillió. A Boschán-hornagykereskedés kizárólag exportra dolgozott és legutóbb sok pénzt vesztett a Depositenbank, valamint a Neue Wiener Bankgesellschaft összeomlása alkalmával.

— **Négy autómagnesért kéthavi fogház.** Noviszadról jelentik: Topalovic Száva noviszadi lakatos mult év februárjában egy előtte ismeretlen katonától potom áron négy autómagnet vásárolt, amit a katona az autópáncsnokságról lopott el. A törvényszék kedden vonta felelősségre Topalovicot és országos gazdaságért két havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Elítélt váltóhamisító.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék kedden tárgyalta Garics Nikola noviszadi kereskedő bűnyűjét, aki 1926 februárjában egy váltóra, amelyen mint kibocsátó szerepelt, Garics Nikola Cseda nevet írt alá, amivel váltóhamisítást követett el. A törvényszék bűnösnek mondta ki Garicsot és két évi fegyházra ítélte.

— **A noviszadi leánygimnázium műsoros táncestélye.** Noviszadról jelentik: A noviszadi leánygimnázium szerdán este a Szloboda nagytermében műsoros táncestélyt rendez.

— **Kinevezések és lemondások a bíróságnál.** Noviszadról jelentik: Az igazságügyminiszter Galocsrbin Mladen noviszadi járásbírói irattárl hivatalnokot a noviszadi járásbíróshoz telekkönyvvezetővé nevezte ki. Az igazságügyminiszter elfogadta dr. Teider György satomiaci járásbírói jegyzőnek és Goszpgyinaeski Bránko sztariyecseji járásbírói jegyzőnek ezen állásukról való lemondását.

— **Megverték a korcsmárost.** Becskeréről jelentik: Keddre virradó éjszaka Radovansev Milán, Krasovac Ljubomir és Virovljev Nemanja a becskeréki Dobler korcsmában mulattak. Ittas állapotban szóváltásba keveredtek Dobler korcsmárossal, akit botokkal súlyosan összeverték. A rendőrség mindhármukat őrizetbe vette.

— **Noviszadi és petrovaradini tisztek közgyűlése.** A noviszadi és petrovaradini tényleges tisztek egyesülete kedden délután tartotta Noviszadon évi rendes közgyűlést Nikolics Szteván tábornok elnöklése alatt. A közgyűlésen 280 tiszttel meg. A jelentések meghallgatása és elfogadása után megejtették a választásokat. Elnökké Malinarius Jenő ezredest, a dunai flotta páncsnokát választották meg.

Fagybalzsam, náthakenőcs

Kapható: **Szt. Teréz gyógyszertárban, J. Richter SUBOTICA,** Jelačićeva ul. 9. Telefon 580

— **Borkiállítás Vrsacon.** Vrsacról jelentik: Nagy érdeklődés mellett tartották meg a vrsaci bortermelők egyesületének ezévi borkiállítását. A kiállítás keretében Scheich József és Paszt Gyula előadásokat tartottak.

— **Uj telefonközpont.** Becskeréről jelentik: Február tizedikén Srpszka Neuzima községben új telefonközpont nyílt meg, mely felvesz és közvetít mindenféle telefonhívásokat, valamint táviratokat.

— **Óceán feletti repülőversenyt rendez Sayag belga nagyiparos.** Brüsszélből jelentik: Sayag belga nagyiparos több hónapi newyorki tartózkodás után visszatért Brüsszélbe. Utjának az volt a célja, hogy az óceán fölötti légiforgalom lehetőségeit tanulmányozza. Közölte az újságírókkal, hogy a nyáron repülőversenyt szándékozik rendezni Newyork és Ostende között. A verseny első díja egymillió belga frank, a második díj kétszáz ezer, a harmadik díj száz ezer belga frank lesz.

— **Öngyilkos szerelmes pár.** Bécsből jelentik: A Böchlínstrasse egyik bérházában kedden délelőtt véres szerelmi dráma játszódott le. Egy huszonkétéves diák és husz éves iparművészeti hallgató öngyilkosságot követett el olyan módon, hogy a fiú felvágta előbb a leány ereit, azután a saját karján metszette fel az ereket. Életveszélyes állapotban kórházba szállították őket.

— **Vrsac város közgyűlése.** Vrsacról jelentik: Vrsac város képviselőtestülete közgyűlést tartott, amelyen Jovanovic Sztetolik polgármester elnökölt. A közgyűlés tudomásul vette a polgármester mult havi jelentését, majd elhatározta, hogy memorandummal fordul a kormányhoz a bortermelők tervezett külön megadóztatása ellen. Ezután február hónapra megszavazták az indemnitást.

— **Uj községi választás lesz Martonoson.** Martonosról jelentik: Eremics Tósz martonosi gazda a községi választás ellen petíciót nyújtotta be és petíciójában több választási szabálytalanságra mutatott rá. A főispán jóváhagyta a választást, mire a panaszosok a közigazgatási bírósághoz felebbeztek. A közigazgatási bíróság helyt adott a felebbezésnek, a választást megsemmisítette és elrendelte, hogy tizenöt napon belül új választást tartsanak Martonoson.

— **Tizenkét évi szolgálat után kapnak Vrsacon nyugdíjat a városi tisztviselők.** Vrsacról jelentik: Vrsac város jogügyi bizottsága legutóbbi értekezletén a városi tisztviselők nyugdíjügyének rendezéséről tárgyalt. Az értekezlet elhatározta, hogy indítványozni fogja a közigyelésnek Vrsac város nyugdíjszabályzatának módosítását. Behr Ferenc mérnök javasolta, hogy azok a tisztviselők, akiket kétszer megválasztottak hat évre, tehát tizenkét évi szolgálatuk van, ha harmadszor nem választják meg őket, részesüljenek nyugdíjban. A jogügyi bizottság a javaslatot elfogadta.

— **Vesztett kutyák garázdálkodnak Szuboticán.** Az utóbbi időben újból a vesztett kutyák garázdálkodnak, amelyek vasárnap is több személyt megharaptak. Az esetről jelentést tettek a szuboticiai rendőrségen. A rendőrség a legszigorubb ebzárlatot rendelte el. Azokat, akiket a vesztett kutyák megharaptak, vasárnap délután a Pasteur-intézetbe szállították.

— **Kultur-est Vrsacon.** A vrsaci Kulturbund szépen sikerült műsoros estélyt rendezett a német kaszinó nagytermében. Fierz Edvin közvetlen megnyitó szavai után dr. Zappe Leó orvos több koncertdarabot adott elő zongorán. Fierz Edvin mérnök dr. Bauer Lajosnak, a Deutsches Volksblatt munkatársának, az ismert bánáti német költőnek verseiből olvasott fel. A közönség meleg ünneplésben részesítette a kultúrest szereplőit.

— **Öngyilkos koresmáros.** Belaerkváról jelentik: Radukics Dusán ötvenhat éves belaerkvai koresmáros, a »Pálmá«-hoz címzett vendéglő tulajdonosa, házának padlásán felakasztotta magát. Tetének oka ismeretlen.

— **A noviszadi Vöröskeresztegylet közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Vöröskereszt egyesület vasárnap délelőtt a városháza dísztermében tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen a tagok nagy számban jelentek meg, többek között Gyokics Gyura tábornok, hadseregparancsnok és dr. Borota Branislav polgármester is jelen volt. Vulko-Varadjanin Vida elnökő megnyitóbeszéde után Jovanovics Tinka titkár ismertette a Vöröskereszt egyesület múlt évi munkáját, Nenadovics Vladislav a pénztári jelentést terjesztette elő. Dr. Nenadovics Jovan főorvos, a tartományi Vöröskereszt elnökének indítványára a közgyűlés a vezetőségnek megadta a felmentvényt és működéséért elismerést szavazott meg. Dr. Mrvos Nikola orvos javaslatára jelölőbizottságot küldtek ki, amely az egyesület új elnökévé dr. Szeftanovics Zsárkó nyugalmazott polgármestert jelölte. A közgyűlés megválasztotta az új elnököt és a tizenöt tagú választmányt. Vulko-Varadjanin Vida lelépő elnöknek fáradhatatlan munkásságáért köszönetet és elismerést szavazott a közgyűlés.

— **Két vagon liszt az inségeseknek.** Petrovoszeléről jelentik: A petrovoszelői képviselőtestület szombaton megtartott rendkívüli közgyűlésén rövid vita után elhatározta, hogy két vagon lisztet osztat szét a helybeli inségesek között. Ebből ötven métermázsa a leginkább rászorultak között minden ellenszolgáltatás nélkül kerül szétosztásra, a hátrálékos mennyiségért pedig munkálkat fognak végeztetni. Az inségesek száma meghaladja az ezerkétszázat.

— **A belaerkvai zsidó hitközség közgyűlése.** Belaerkváról jelentik: A belaerkvai zsidó hitközség most tartotta az évi rendes közgyűlését, amelyen a következő vezetőséget választották meg: elnök Grünwald Izsó, alelnök Grósz József, titkár Tiegermann Gyula, pénztáros Schlesinger Sándor.

Tényleg úgy van

amint azt el is ismerik! A „Forman” valójában felülmuhatatlan. Minden háziasszonynak vagy családanyának van valami receptje a nátha ellen: gyakran az ágyba fekszik a náthás ember, esetleg 1-2 pohár forralt bort is megitatnak vele, de mi-daz időbe kerül, ezzel szemben a „Forman” a náthának gyorsan véget vet. A „Forman”-től levegőhöz jutunk, a nyáadekvívásztás, a szurcs, a dagadttság és ezzel együtt a főfájás meg is szűnik. „Fo man”-t vegyen gyógy szertárban vagy drogériában. 1195/18

— **Első magyar női vendégszereplés a beogradi Nemzeti Színházban.** Beogradból jelentik: A beogradi Nemzeti Színház igazgatósága megállapodást kötött Gerő Erzsébet magyar operanékesnővel három estére szóló vendégszereplésre. Ez az első eset, hogy a beogradi Nemzeti Színházba magyar művésznő fog vendégszerepelni. Gerő Erzsébet március 8-ikán fog először a Rigoletto Gildájában bemutatkozni, azután A szevillai borbélyban és a Traviatában fog énekelni. Gerő Erzsébet jelenleg a leipzig operaház koloratur énekesnője, azelőtt a bécsi Volksoper ünnepelt tagja volt. Amint értesülünk, Gerő Erzsébet Szuboticán, Szomborban és Beeskereken is fog hangversenyeket tartani.

— **A szuboticiai szerb nőegylet szlavája.** A szuboticiai szerb jótékony nőegylet február 15-ikén ünnepli szlaváját. Délelőtt tíz órakor a görögkeleti szerb templomban requiem lesz a nőegylet meghalt tagjainak lelkiüdveért. 11 órakor a görögkeleti szerb egyházközség nagytermében tartják meg a hagyományos kalácsszelést. Este fél kilenc órai kezdettel pedig hangverseny lesz a városi színházban, amelyet táncmulatság követ. A hangversenyben közreműködik a szuboticiai »Granicsar« nevű ismert szerb dalárda művészi énekszámokkal, valamint Manojlovics Dusánné, főispánné is énekszámaival. A változatos műsorból itélve az estély sikeresnek ígérkezik.

Dr. Vécei Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bőrápolás, villany- és kvarcfénykezelés. Lakás: Trg Ciril i Metod 5, I. Tel. 539.

— **Uj vámhivatal épül Kikindán.** Beogradból jelentik: A vámvezérigazgatóság százhatvanezer dináros hitelt engedélyezett a kikindai vámosztály új épületének felépítése céljára. Az új vámhivatal a vasútállomáson fog felépülni.

— **A szuboticiai magyar joghallgatók teaestélye.** A szuboticiai magyar joghallgatók február 18-ikán szombaton este a Népkörben táncal egybekötött teaestélyt rendeznek. A teaestélyen a zenét Bodrics Miska zenekara szolgáltatja. Azok, akik meghívót nem kaptak, forduljanak délelőtt 11—12 és este 6—7 óra között a Népkörben az estély főrendezőjéhez.

— **Hoover amerikai kereskedelmi miniszter is fellép az elnökválasztáson.** Newyorkból jelentik: Hoover kereskedelmi államtitkár levelet intézett a köztársasági párthoz, amelyben tudatja, hogy ő is fellép elnökjelöltnek, de kiköti, hogy a választási költségek minden pennijéről pontos elszámolást kell vezetni és a választási alapnak lehetőleg kicsinek kell lenni. A levélben Hoover kötelezi magát arra, hogy ha megválasztják, akkor Coolidge elnök politikáját fogja folytatni.

— **Sajtóper a Neven ellen.** A Neven című szuboticiai lap 1927. november hó 10-iki számában cikket közölt, amelyben a november 10-iki nemzeti ünnep lényegét magyarázta szemben a november tizenharmadiki ünneppel. A cikk miatt az államügyészség államellenes izgatás címén eljárást indított a cikk írója, Katanec Mihovil dr. ügyvéd ellen. Ebben az ügyben kedden tartotta meg a főtárgyalást a szuboticiai törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa. A tárgyaláson Katanec Mihovil dr. elismerte a cikk szerzőségét, amelyért vállalta a felelősséget, majd hosszabb előterjesztésben kifejtette azokat az okokat, amelyek a cikk megírására bírta és hangsúlyozta, hogy a cikket legjobb szándékkal és történelmi tanulmányok alapján írta. A sajtóperben tanukat nem hallgattak ki és a vádlott kihallgatásával a bizonyítási eljárás véget is ért. Ezután a bíróság tanácskozássra vonult vissza, majd ismét megjelent a tárgyalóteremben, amikor Pavlovics István elnök kihirdette a törvényszék azon határozatát, hogy az ítéletet kedden, e hó 21-ikén fogja a bíróság kihirdetni.

— **Gyengélkedés idején,** különösen ha a rosszulletet szorulás fokozza, a természetes »Ferenc József« keserűvíz gyors és fájdalommentes ürítést, kielégítő emésztést és kellő étvágyat hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb magasztalás hangján írják a valódi »Ferenc József« vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

SZÍNHÁZ

— **Hazudik a muzikaszó bemutatója Szuboticán.** A szuboticiai Népkör műkedvelő gárdája február 25-én mutatja be a »Hazudik a muzikaszó« című kitűnő operettet. A darab főbb szerepeit Fuček Zlatica, Fehérvári Márta, Gál Bözsi, Toldi Gizi, Kladek Karesi, Weisz Ferenc, Boros Miklós, Konec Dani és Csányi Lajos játsszák. Az előadást február 26-án megismétlik. Jegyek elővételben Krécsi könyvkereskedésében kaphatók.

— **Mis Beograd — Vrsacon.** A vrsaci szerb jótékony nőegylet február 17-én balett-estélyt rendez a Szerbia-szálló színháztermében. A műsor keretében fellép Zsivanovics Danica, a beogradi Nemzeti Színház híres táncosnője is. Mis Beograd vrsaci fellépte iránt városszerzte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Műkedvelő előadások Belaerkván.** A belaerkvai mezőgazdasági dalkör műsoros estélye a legnagyobb siker jegyében folyt le. »A vörös sapka« című operett vezetészerepeiben Bolbächer Helen, Schmiedt Helén, Bolbächer Anna, Habschied Aloisia, Weisz József, Kun Ferenc és Schab Károly tüntek ki. Habschied Aloisia és Kuhn Ferdinánd egy humoros jelenetben arattak megérdemelten nagy sikert. »A polgármester« című bohózat főserepeiben nagyon tejesztettek Weisz Magda, Hellebrand Mici és Weisz József. Ügyesek voltak még a kisebb szerepekben Schab Károly, Weisz Antal, Kuhn Ferdinánd, Habschied József és Marter Ferenc. A zenekart Ruschill József kifőgástanul vezette. A német Kulturbund előadásának műsora minden dicsőretet megérdemelt. Különösen tetszett Kränkel Kristóf hegedűszólója, valamint Kaiser Anna és Lang Hilda zongorajátéka. Ebert Sebastian újságíró amerikai utazásáról, Stein Jakob pedig bécsi élményeiről tartott humoros előadást. Kränkel Kristóf (hegedű), Kaiser József (cselló) és Donner N. (zongora) a Tannhäuserből játszottak nagy sikerrel.

KINTORNA

— Anyuka, hogy mondják angolul, hogy eltört?

— Nagyszerű! Te ilyen szorgalmasan tanulsz angolul? Broken.

— Akkor a majofika tál — broken.

*

— És hogy szoktatta le nagyságos asszony a férjét arról a rengeteg ivásról és hajnalozásról?

— Egyszerűen. Valahányszor kialudta a mámorát, azt mondtam neki, hogy megvettem azt a ruhát, amit hajnaltájt ígért. Erre aztán végképp leszokott az ivásról.

*

— Egy társaságban egy fiatal orvos saját verseit mondja el. Egy hölgy csodálkozva suttagia:

— Nem is tudtam, hogy ön egyben költő is, doktor ur.

— Csak azért írok verseket, nagyságos asszonyom, hogy valahogyan megöljem az időt.

— Oh, hát nincsenek páciensei?

*

Prinsberg urat megkérdeik:

— Volt már a fia idegorvosnál?

— Volt.

— És kigyógyult már a kleptomániából?

— Mindenesetre jobban van, mert most már csak olyan dolgokat hoz haza, amiket nagyszerűen használhatunk.

SPORT

A téli olimpiád eredményei

Berlinből jelentik: A st.-moritz-i téli olimpiász másnapján több fontos koresolya-futamot bonyolítottak le.

Az 500 méteres gyorskoresolyázásban: 1. Thunberg (finn), Evensen (norvég) holtversenyben 43.4 (világrekord), 3. Triman (finn) Farell (Egyesült-Államok) Larsen (norvég) szintén holtversenyben 43.6 mp.

5000 méteren: 1. Ballangrud norvég 8:50.5 mp. 2. Skutnabb finn 8:59.1 mp. 3. Evensen norvég 9:01.1 mp. 4. Jaffee USA 9:01.3 mp. 5. Larsen norvég 9:01.5 mp. 6. Bialas USA 9:06.3 mp.

A hokki-mérkőzések közül egyedül Csehszlovákia—Lengyelország meccset játszották le. A mérkőzést erős küzdelem után a csehszlovák csapat nyerte meg 3:2 (1:1) arányban.

SZTARIBECSEJ

Soko—Bacsokogradistei AK 13:0 (4:0). Barátságos. Biró; Danis. A Soko könnyen győzött.

Torna-egyesület alakult Banatszki-Karlovacra. A német kulturbund banatszki-karlovaci szervezete Svanica Adám elnöke alatt gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy tornaegyesületet alapítanak. A gyűlés után a következő vezetőséget választotta meg: elnök Herc Mihály, alelnök Berlich István, titkár Leidecker Károly, ellenőr Mainz Károly, tornafelügyelő Hoffmann Károly, helyettese Leder Károly.

Légy szép otthon is

Egy asszonynak se szabad elmulasztani, hogy a háztartási teendőik mellett is külsőjét a leggondosabban ne ápolja, mert ez az, ami mindig fiatalos bájf kölcsönöz. Sima, bársonypuha bőrt ad a kellemesen illatos

NIVEA-CREME

KÖZGAZDASÁG

Négyszázmilliósi tőkés nagybank Jugoszláviában

Megalakult a „Jugoszláv Általános Banktársulat R.-T.”.

A külföld legjelentősebb pénzintézetei, nevezetesen a bécsi Wiener Bankverein, a brüsszeli Banque Belge pour l'Étranger, a brüsszeli Societe Generale de Belgique affiliációja, a bázeli Basler Handelsbank a legismertebb hazai közgazdasági és pénzügyi szaktekintélyekkel együtt a jugoszláv gazdasági életben jelentősebb mértékben való részvétel céljából egy oly hatalmas jugoszláv pénzintézet létesítését határozták el, amely elsősorban arra lesz hivatva, hogy a Wiener Bankverein zagrebi fiókja által évek során át a legszebb eredményekkel vezetett üzleteket átvegye és folytassa, de ezenkívül működési körét az ország egyéb részeire is kiterjessze.

Az alakuló közgyűlést február 10-én tartották meg Beogradban dr. Jovanovic Vaszó szolgálaton kívüli miniszter és nemzetgyűlési képviselő elnöke alatt. A részvénytőke 400.000.000 dinárban állapított meg, amelyből most 100.000.000 dinár kerül kibocsájtásra 25% árszállal, vagyis az új bank működését teljesen befizetett 100.000.000 dinár tőkével és 25.000.000 dinár tartalékkalap kezd meg.

Az igazgatóságba a következőket választották be:

Arko Vladimir nagyiparost, a zagrebi kereskedelmi és iparkamara elnökét, Dr. Benkovic Ivó ljubljani ügyvédet, Berkovits Miklóst, a Boszniai és Hercegovinai Országos Bank vezérigazgatóját,

Dr. Brugger Max, a bázeli Handelsbank igazgatóját,

Debe Henry, a brüsszeli Banque Belge pour l'Étranger ügyvezető igazgatóját,

Dr. Gjorgjevic Vladimir beogradi nagyiparost,

Fanta Richard bécsi főkonzult,

Gogjevac Vlakó beogradi nagykereskedőt,

Heinsheimer Alfréd, a bécsi Wiener Bankverein igazgatóját,

Dr. Jovanovic Vaszó szolgálaton kívüli minisztert és nemzetgyűlési képviselőt.

Dr. Marics Milánt, az Angol-Jugoszláv

Petróleum R.-T. elnökét,

Pollák Oszkár, a bécsi Wiener Bankverein igazgatóját,

Ramlo Paol, a brüsszeli Banque Belge pour l'Étranger ügyvezető igazgatóját,

Dr. Ribar Iván beogradi ügyvédet és nemzetgyűlési képviselőt,

Tenis György miniszterelnököt, Brüsszel.

Weinberger Leó, a Wiener Bankverein zagrebi fiókjának igazgatóját.

Az alakuló ülés után megtartott igazgatóválasztáson Tennis belga miniszterelnököt és Heinsheimer igazgatót egyhangúlag megválasztották az új részvénytársaság alelnökeivé.

Ennek a hatalmas, a külföld legnevesebb bankjait magában foglaló pénzintézetnek a megalakulása jelentős és nagy lépés az ország közgazdasági életében, mert élénken dokumentálja azt, hogy a külföldi nagy pénzintézetek a legjobb véleményvel vannak az ország jelenlegi gazdasági helyzetéről, de különösen Jugoszlávia jövőjéről.

Az új bank alapításában résztvevő nagy külföldi pénzintézetek nagy és nemzetközi befolyásukkal garantálni tudják azt, hogy az új vállalatnak mindenkor elegendő anyagi eszköz áll majd rendelkezésére, a hazai közgazdasági és pénzügyi szaktekintélyek pedig biztosítják majd a vállalat eredményes működését és fejlődését.

A Bosznia-Hercegovinai Országos Bank r.-t.-gal az új vállalat a legszorosabb érdekközösségbe lépett.

Rádió-apparátusok

Mindenemű alkatrészek

Varta akkumulátorok,
Philips lámpák, Erccson fejhallgatók,
Egyenirányítók, forgó-kondensátorok,
hangszórók

állandó nagy raktára, viszonteladónak nagy engedély

MALLER BELA

okleveles gépészmérnök

Subotica, Petrogradska ul. 8

TŐZSDE

Zürich, február 14. (Zárlat.) Beograd 9.1325, Páris 20.435, London 25.3425, Newyork 519.95, Brüsszel 72.40, Milánó 27.54, Amszterdam 209.275, Berlin 123.975, Bécs 73.26, Szófia 3.7525, Prága 15.41, Varsó 58.325, Budapest 90.85, Bukarest 3.20.

Szombori terménytőzsde, febr. 14. Buza 335—340 dinár, rozs 300—305 dinár, zab 252.50—257.50 dinár, árpa 270—275 dinár, tavaszi 380—385 dinár, tengeri 237.50—242.50 dinár, bab 325—330 dinár, válogatott 360—365 dinár, lisztek: 0-ás 460—480 dinár, kettes 435—455 dinár, ötös 415—435 dinár, hatos 340—360 dinár, hetes 280—300 dinár, nyolcas 220—230 dinár, korpa 210—215 dinár.

Noviszadi terménytőzsde, febr. 14. Buza bácskai 77—78 kilós 2 százalékos 332.50—342.50, bánáti 78—79 kilós két százalékos par. Vrsac 330—340, rozs bácskai 72 kilós 2 százalékos 295—305, árpa bácskai 66 kilós 295—305, zab bácskai 250—260, tengeri bácskai régi 245—255, bácskai 237.50—247.50, bánáti III. IV. 250—260, lisztek: Ogg és Og bácskai 475—485, kettes 455—465, ötös 435—445, hatos 370—380, hetes 300—310, nyolcas 225—240, korpa jutazsákokban 210—220, bab bácskai fehér 3—4 százalékos 360—365. Irányzat: szilárd. Forgalom: 36 vagon.

A noviszadi tőzsde február 15-ikén az ünnep miatt nem dolgozik.

Budapesti gabonátőzsde, febr. 14. A gabonátőzsde irányzata szilárd és az összes cikkek árfolyama emelkedett. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza márciusra 31.25—31.62, zárlat 31.62—31.64, májusra 32.20—32.30, zárlat 32.28—32.30, októberre 29.84—29.86, zárlat 29.84—29.86, rozs márciusra 30.38—30.48, zárlat 30.36—30.38, októberre 30.30—30.34, zárlat 30.26—30.28, tengeri májusra 26.44—26.54, zárlat 26.52—26.54, júliusra 26.88. A készrúpiac: Buza 31.20—32.30.

rozs 29.15—29.65, zab 27.75—28.20, árpa 27.25—28.10, sörárpa 30—34, köles 22.50—23.50, tengeri 24.35—25, repce 49—51, korpa 21.45—21.70.

Budapesti értéktőzsde, febr. 14. Magyar Hitel 90.3, Osztrák Hitel 51, Kereskedelmi Bank 119, Magyar Cukor 195, Georgia 15.6, Rimamurányi 10.95, Salgó 70.80, Kőszén 870, Bródi Vagon 3.7, Beocsini Cement 262, Nacsi 185, Ganz Danubius 176, Ganz Villamos 161, Atheneum 33.3, Nova 49.2, Levante 26.4, Pesti Hazai 230. Irányzat: lanyhább.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 116 (—), Apatin 172 (—), Bogojevó 182 (—), Vukovár 130 (0), Noviszad 120 (—), Zemun 84 (—), Pancsevó 85 (—), Szmederevó 201 (+6), Dráva: Oszjek 44 (+4), Száva: Mitrovica 200 (—), Beograd 48 (—), Tisza: Szentá 22 (—), Titel 120 (0).

HORNIMAN TEA

100 EVE
A LEGISMERTEBB
Vezérképviselőt:
SCHOSBERGER ADOLF
NOVISA D 12472

A TULSÓ PARTON

Claude Anet regénye (42)

Ami a régi emberből még megmaradt bennem, az elég erős volt ahhoz, hogy Isabellel egy napon Dzsemila jövőjéről értekeztem. Megmondtam neki egész komolyan, hogy férjhez kellene adni ezt a csinos leányt, embertelenség itt nálunk bezárva tartani. Vállalkozom rá, hogy némi hozományt adjak neki.

Isabelle figyelmesen hallgatta szavaimat szemembe nézett, megfogta a kezemet és azt felelte:

— Dzsemilának van szive és szeret bennünket. Én is szeretem őt. Ne váljunk el most tőle. Majd később...

Nem fejezte be. Ezek a szavak hatottak reám és egy pillanatra megerősítették bennem azokat a lelkiismereti kérdéseket, amelyek Isabellehez ütköztek ezzel az ajánlattal. És mégis — óh, őszinte szív ellentmondása! — mily örömmel hallgattam Isabelle szavait. Dzsemila nem megy el tőlünk! Hogy lelkiismeretemet megnyugtassam, megismétlem a kérésemet, mit kockáztattam? hisz tudtam, hogy Isabelle elhatározása visszavonhatatlan.

Tovább is fogadtam tehát Dzsemila éjszakai látogatásait. Néha beszélgettünk. Rendkívül lágy hangja majdnem panaszosan rezgett az or, ar, megur végződéses kiejtésénél. A francia nyelv az ő ajkán hasonlíthatatlan zenei lágyságot nyert. A perzsákra gondoltam, akik pacsirtát őriznek kalitkában. Körülbelül annyi gondolatot cseréltem vele, mintha egy madárkával beszéltem volna. Társalgásunk az el nem mondott gondolatok és a be nem vallott cél jóvoltából nagyon érdekesnek tűnt fel a szememben.

— Hány éves vagy? kérdeztem tőle egyszer.

— Tizenöt, bej effendi.

— Gyermekek — mondottam gépiesen, inkább magamnak.

Dzsemila külsején semmi sem igazolta ezt a

szót. Igaz, sovány volt, de keble és csipője annyira felt, mint amennyire kellett és nem erősebben.

Ahogy így néztem Dzsemilát, megzavarodtam: egy vers jutott eszembe, költője itt született Konstantinápolyban:

...lorsqu'il a vu son sein
Pouvoir remplir bientôt une amoureuse main.
Sur le coing parfumé le doux printemps colore
Une molle Saison intacte et vierge encore.

Tökéletes vágásu szemének sötét tüze Firduszi Témiméjét idézte fel előttem, akinek fiatal szívét megsebezte Rusztem iránt érzett szerelme. Miért küldhette a feleségem éjszakánként hozzám ezt a szép fiatal leányt? Egy pillanatra álmódostam. Azután így szóltam:

— Késő van, kicsi leány, menj és feküdj le.

Egy este majd itt tartom. Milyen lehet ez a keleti leány egy európai férfi vágya előtt? Ez volt elmékedéseim tárgya, amelyeknek ütemét a Mirza Ali ügyes keze alól feltörő gitárhangok sugalmazták. Bár Dzsemila háremben nőtt fel, ahol a férfi teljhatalmu ur, a női ösztön eleven lehet benne. Szűz még, védekezni, hogy annál erősebben kívánjam. És odaadná magát.

És azután?

Bármilyen történjék is, Isabelletől nem válnék meg. Nem tudnék lemondani gyengédségéről és forró szerelméről. Mint fiatal leány lett az enyém. Hogyan hagyhatna érzéketlenül bája, testi és lelki tisztasága, amelyet oly csodálatosan őrzött meg jalink magas falainak oltalma alatt? Az elvonuló felhők nem hagytak szívében árnyat. Alig hogy felébredt reggel, közös ágyunkban, teste az enyémhez közeledett és első szava ez volt: »Életem!«

Amikor együtt voltunk, már pusztá jelenléte is megnyerte az ügyét. Ha lementem a földszintre, fegyvertelenné vált. Dzsemiláé volt a győzelem, még mielőtt belépett volna a szobába.

Mirza Ali, távol a lámpa fényétől, a földörguggolt. A gitárt pengette, finom melódiai hangzóttak el, akkordok — amelyek egyhangunak tűntek fel, de — tele szenvedélyes, pezsdülő, titkos étellel, elragadtak egy olyan országba, ahol

a »hűség« és »házastársi hűség« szavak nem is jutottak az ember eszébe, mert semmi értelmük nem volt.

Tizenegy óra felé Dzsemila jött. Meghallottam lépteit a lépcsőn, bármily könnyűek voltak is. (Egyszer... régen... hallgattam a léptek nesztét egy másik lépcsőn.) Jött felém, mint Szulamit, a bájitalt hozó. A várt szavakat hallottam:

— Óh, bej effendi, egy pohár kirát hozok, amit urnóm készített neked.

Ali szórakozott, de hozzáértő kézzel zsongatta a feszülő hurokat, néha hallgatagon, néha énekelve, mély hangja fel-felszökött, hogy ismét elhalkuljon, csendes zümmögésbe olvadva át. Láttam pillantásainkat? Kitalálta, hogy mi történhetik közöttünk? Gondolta, hogy zenéje mostanában szükséges ezeknél az éjszakai találkáknál? Nem tudom. De minden este — április vége felé volt — ott találtam a Mirzát a Boszporuszra néző nyitott ablakunknál, amint nagy gonddal hangolta gitárját.

Egy költő verseit tanulmányoztuk. Mirza Ali megmagyarázta nekem rejtett értelmüket és távoli vonatkozásait. Így temetkezett bele és vele együtt én is a miszticizmusba. Az, hogy csak nehezképpen beszélt franciául — a könnyebb tárgyakról már perzsául kezdtünk beszélni — tetézte a szöveg misztériumát az előadás misztériumával. Ugy látszott, többet tud, mint amennyit kifejezni képes, mintha nála volna a paradicsom kulcsa és én csak az ő kegyelméből juthatnék oda. Azt képzeltem: az ázsiai gondolatvilággal való rokonsága lehetővé tette, hogy olyan dolgokat lásson meg az emberekben, amelyeknek létezéséről még ők maguk sem tudnak. Előadásának kanyargós menetét követve, szellemem lebegni kezdett és nemsokára olyan magaslatra emelkedett, ahonnan a földet új látószögből szemléltem. Soha senki sem tudta az embert önmagától ügyesebben elszakítani. Az ópius finom munkáját végezte így el, egészen sajátos, egyéni módon. Ha elérte a kívánt eredményt, gitárjára helyezte látszólag ügyetlen ujjait, a hangok egész raját szabadítva fel.

(Folyt. köv.)

AZ ÚJ FORD-KOCSI

bámulatos olcsó áron kerül eladásra

A kocsit nyilvános bemutatása e héten pénteken, február 17-én lesz.

Abban a pillanatban, amint meglátja az új Ford-autót, máris el lesz ragadtatva annak alacsony, elegáns vonalától és színeinek művészi harmóniájától. Önkéntelenül így fog felkiáltani: »Ez a modern kocsit megtestesülése!« De még inkább lelkesedik majd érte, ha belül a kocsit tágas, kényelmes ülésébe a kormánykerék mögé és első útjára startol. Ekkor látja majd csak be igazán, hogy mily kivételes kvalitásokkal rendelkezik mégis mily bámulatosan olcsó autóra talált.

Élvezni fogja a gyorsaságnak és erőnek azt a szokatlan érzését, melyben Önt az új Ford részesei. Ezt a meglepődött, büszke érzést, melyet csak oly kocsit nyújthat, mely minden alkalommal, minden követelménynek megfelel.

Örülni fog az új Ford rugalmaságának és biztonságának, ha átszárgul vele a nagyváros forgatagán; vilámgyors felgyorsulásának, amikor zajtalan és síma járásában a nyílt úton 90, sőt 105 kilométer óránkénti sebességgel fog hosszú utakat befutni. Az új Fordnak teljesen kivételes a sebessége, erre bizony számíthat!

Alacsony, elegáns, gyors kocsit, mely tartósságra épült

Az új Ford könnyen veszi a hegyeket, melyekről Ön azelőtt sohasem hitte volna, hogy azok nehézségeit egy olcsó kocsit legyőzheti; maga mögött hagy oly autókat, melyeket Ön megelőzhetetleneknek tartott; a leghosszabb utak könnyű és kényelmes szórakozássá válnak ebben a kocsiban, mely úgy épült, hogy az autózást minden tekintetben igaz, zavartalan gyönyörre varázsolja.

De még egy további fontos oka is van, amiért az új Ford-kocsit a legkiválóbbellenérték, amelyet autóban valaha is azért az árért kinaltak, amelyet három jelentőségteljes szóban tudunk kifejezni: szívróság, kintartás és szokatlan tartósság.

Ford Motor Company, Trieste.

Az új kocsit Beogradban és Zagrebban pénteken, február 17-én kerülnek bemutatásra. Részletes felvilágosítással ugyanakkor bármely autorizált Ford-képviselet szolgál. Barmely jogosított képviselőt utján egyidőben feladott rendelés egyidőben is kerül leszállításra

Az új Ford-autó úgy van megépítve, hogy ezer és ezer kilométert tehet meg vele egyfolytában bármily nehéz utakon. Ellenállókereje még nagyobb, mint a »T« Ford-modellnek, amely pedig közmondásos volt, mert megtanultuk, hogyan lehet minden egyes részét még erősebben és még szilárdabban megépíteni, anélkül, hogy annak súlyát vagy előállítás költséget említésremélően növeljük.

A régi »T«-modellek közül nagyon sok kocsit 100, 150, sőt 200 ezer kilométert is megtett és még ma is használatban van. Az új Ford-kocsit teljesítménye ennél sokkal nagyobb lesz. Maga Henry Ford mondotta: »Becsúgyunkat helyeztük abba, hogy a gépnek minden részét oly erősen és jól építsük fel, hogy senki sem kelljen később olyan pótalkatrészeket vásárolnia, amelyek nincsenek állandó kopásnak kitéve.«

A 4 kerékfék és az új sebességváltó

Jobboldalt most közöljük először az új Ford részletes leírását. Olvassa ezt gondosan át, különösen azokat a bekezdéseket, melyek az új motorról, az új karosszériáról, az új sebességváltóról, a görgős csapágyakon működő új erőátvitelről, az új 4 kerékfékéről, az új hidraulikus lökés-gátlókról, az új gyújtási és olajozási rendszerről és az új szárazlemezes kapcsolóműről szólnak.

Ezután határozza el már most, hogy bármi dolga van is február 17-én, szívt magának annyi időt, hogy az új Ford-kocsit előnyeit megismerje akár magán a kiállításon, akár valamelyik jogosított képviselő útján. Az új Ford a ma, a holnap és még számos elkövetkező év autója. Több mint egyszerűen új autót: előfutárja annak a gyökereken új felfogásnak, melyet a modern ember magának a gyors és olcsó közlekedésről alkot. Ez a modern, takarékos haladás legújabb eszméjének legtökéletesebb kifejezője.

Az új Ford-kocsit technikai leírása

90—105 km óránkénti sebesség

Az új Ford sebessége meglepő. Az »A« modell könnyen tesz meg óránként 90—95 km-t, de számos próbaúton az elért sebesség a 105 km-t is meghaladta. Az új gép annyira tartja az utat, hogy a legrosszabb uton is rendkívül nagy átlagos sebességet tud elérni. El lesz ragadtatva attól, hogy milyen könnyen veszi a legmeredekebb emelkedéseket. A motor mindazt elvégzi, amit csak íőle kívánunk, minden megerőltetés nélkül és még mindig óriási tartalékerő áll rendelkezésére; emellett a gép oly rugalmas, hogy útközben csak egész kivételesen vagyunk a sebességváltó használatára káutalva.

40 lóerős motor

Az új (4 hengeres) »A« típusú Ford-motor percenként 2200 fordulatszám mellett 40 lóerőt fejt ki. Ez a fordulatszám oly nagy erőfejlesztéshez viszonyítva alacsony és a motor rendkívül hatékonyakarat. Ez egyúttal hosszú élettartamot is jelent, mert minél alacsonyabb a motor fordulatszáma, annál kisebb részeinek kopása. Az »A« modell furata: 98,42 mm, lökete: 107,95 mm, hengerűrtartalma: 3,28 liter.

Kívánatra a kocsit külön költség nélkül »AFC« típusú motorral is szállítható, melynek furata: 77,78 mm, lökete: 107,95 mm, hengerűrtartalma: 2,95 liter.

Bámulatos felgyorsulási képesség

Az új Fordnak bámulatos a felgyorsulási képessége. A próbaúton direkt kapcsolással a kétajtós Sedan két utas terheléssel, rövid 8,5 mp alatt 8 km-ről 42 km-re gyorsította sebességét.

A rezgések kiküszöbölése

Az új Ford motorja szinte tökéletesen rezgésmentesen dolgozik. Ez részben alacsony fordulatszámának, részben statikusan és dinamikusan szinte tökéletesen kiegyensúlyozott löketyének, részben pedig az alumínium dugattyúk rendkívül alacsony súlyának tulajdonítható.

Nincs autót, mely oly zajtalanul suhanna, mint az új Ford.

Gazdaságos benzinfogyasztás

Az új Ford nem fogyaszt többet 109 km-ként 8—12 liternél, az útvonalon és az alkalmazott sebesség szerint.

Eredeti új Ford olajozási rendszer

Az olajozás és kenés különleges eredeti Ford-rendszer szerint történik, mely kombinációja a szivattyús-, szóró- és gravitációs olajozásnak.

Tökéletes hűtés

Az új Ford-autónak centrifugális szivattyúja és nagy hűtőkészülék van. A ventilátor a szivattyú tengelyének forog és a repülőgépek lége-avarjának mintájára van kiképezve. Ennek fogva rendkívül nehéz az új Ford-motort túlhevíteni; ez csak hanyag kezeléssel lehetséges, ha például elégtelen olajjal járattuk a motort.

A teljesen új gyújtásrendszer

Az új Ford gyújtási rendszere rendkívül egyszerű és amellet nagyon egyszerű eredeti különleges mechanikai konstrukció, mely állandóan akadálytalanul dolgozik. Az új generátor (diuamó) a központi nagy áramfejlesztő telepek típusa. Csak egy transzformátora van, mely vízmentes tokban van elhelyezve. A motor tetőjén elhelyezett elosztó könnyen hozzáférhető. A gyújtógyertyákhoz rövid bronz rúgószalagok vezetnek.

A biztonsági kikapcsoló az új gyújtás áramkörébe van iktatva.

Az új sebességváltó

Az új Ford sebességváltó kullisszás, szabványos sebességváltó, 3 sebessége van előre- és egy hátramenésre. A sebességváltó főtengelye gölyös, mellék-tengelye görgős csapágyakon forog és a hátramenet üresen futó kereke bronz-csapágyon.

Egyik sebességről a másikra, egyetlen ujjnyomással könnyen, zajtalanul kapcsolhatunk át.

Rendkívül könnyű kormányozhatóság

Az új Ford kormányt visszahatásmentes. A lökéseket nem közvetíti át a vezető kezére. Szükségtelen tehát a kormányt erősen tartani, elég egy gyenge érintés is, hogy a kocsit biztosan irányítsuk.

Az új 4 kerékfék

Az új Ford fékrendszere kizárólagos Ford találmány. A fékek mechanikusak, belső expanziós típusúak és önműködően

kiegyenlítődk. Ez a fékrendszer rendkívül megbízható és amellet a leggyorsabb négykerékfés rendszer, amely csak létezik.

Szárazlemezes kapcsolómű

Az új Ford kapcsolóműve sokszoros, úgynevezett szárazlemezes kapcsoló.

Kényelmes és biztos keresztirgózás

A rúgók félliptikus keresztirgók, melyeket az új kocsit részére külön terveztek és készítettek. A rúgóságnak ezt a rendszerét a régi »T« modellből vettük át és azért alkalmaztuk, mert ennél jobb rendszer nem található. E rúgók a legfinomabb rúgócélekből készülnek és egyes lapjai szélesek és vékonyak. Minden egyes rúgó a különböző karosszériatípusok rúgózási követelményeinek leginkább megfelelően, különféle méreű és számú lapból van összeállítva. A rúgólapok méretének és számának megfelelő megválasztása egyik tényezője az új Ford meglepő kényelmének és a haladás terén nagy lépés előre, mely kis és közep-nagyságú kocsiknál eddig sohasem fordult elő. E keresztirgók konstrukciója ezenfelül nagymértékben hozzájárul a 4 kerékfék biztonságához és emeli annak hatását.

Hidraulikus lökés-gátlók

A lökés-gátlók kapcsolatban a kiváló keresztirgózással, a jármű alacsony súlypontjával és a rúgóságnak súly minimális voltával okozzák, hogy az új Ford oly biztosan és nyugodtan járja az utat, mint azt eddig csak egész nehéz túra-kocsik tették.

Tehermentesített hátsó tengelyrendszer

Az új Ford hátsó tengelyrendszere tehermentesített. A tengelyhüvelyek hengerelt, kovacsolt acélból készülnek olyképp, hogy a kovacsolt acéldarabok acélcsovékké vannak hegesztve. A differenciálház, melyhez a tengelyhüvelyek csavarozva vannak, hengerelt profilacélból való.

A tengelyek nem hordják a jármű terhét, mert a hátsó kerekek görgős csapágyakon forognak, mely hüvelyeken nyugszik.

Új Ford-féle acélküllős kerekek

Eredetiség és a legnagyobb szilárdság jellemzők az új Ford-féle acélküllős kerekekre. A kerekek hegesztéssel egyetlenegy egységes acéldarabból vannak forrasztva, úgy hogy a küllők nem lazulhatnak meg.

Alacsony karosszéria, szép vonalak

Az új, tiszta acéllemezből készült karosszériák erős, teljesen domború sárhányókkal, speciálisan sikerült típusú európai izlések. A felszerelési tárgyak, kiállítás, párnázás kiváló. A párnák és vankosok puhák, rugóztattak és szép, tartós huzattal vannak ellátva. Az ajtókilincsek és ablakfogantyúk gazdagon nikkellezettek.

Az új Ford nagyon tágas kocsit: kényelmesen kinyújthatja lábait és hátra-dőlhet a puha párnák közé, hogy az ajtók széles ablakán nyíló, akadálytalan szabad kilátást élvezhesse.

Négy szín tetszés szerint

Az új Ford-autó színkombinációit különösen művésziek és tetszetősek. Minden egyes karosszériatípus 4 különböző színben készül, ami olcsóbb kocsiknál teljesen szokatlan: nigarakék, homokbarna, alkonyszürke és acélkék.

A fényezés pyroxylin lakkozás, vagyis a legfinomabb és legtartósabb autókarszériafényezés.

Zajtalan és csöndes

Az új Ford-kocsit építésénél különös súlyt helyeztek arra is, hogy minden zajt kiküszöböljenek. A karosszéria és a vázrészek mindenütt hegesztve és szegve vannak, ahol csak a karosszéria elhúzóadásának lehetősége fennforog. Új modelljeink ennélfogva a zajtalan járást, a legnagyobb nyugalmat és a legteljesebb kényelmet biztosítják.

Magasnyomású zsírozás

Az új Ford alvázának kenése magasnyomású zsírozófejeskúndóval történik, mely rendszer a leggyorsabb és emellet a leghatásosabb alvázkenési mód.

Az új Ford-kocsit felszerelése

Villamos önindító, 5 acélküllős kerék, szélvédő tisztító, sebességmérő, benzín-állásmutató, ampermérő, armaturalámpa, főkör, hátsó és stoplámpa, hidraulikus lökés-gátlók, olajállásmutató, biztonsági gyújtás zár és teljes szerelvénykészlet.

NYILT-TÉR Vigyázat!

Csak a „Pompador” kozmetikai szalonban Paje Kujundžićeva 3. alatt kapható a valódi törvényesen védett „Pompador”-creme szeplő, májfolt és pattanás ellen. Bizonyított eredményes modern szépségápolás. Állandóan növendékek kiképzése.

Veliko-Kikindsko Udruženje za Uzajamno Potpomaganje kao Zadruga

Račun Izravnanja 31. decembra 1927. god. Aktiva: Gotovina u blagajni 8462.—. Menice 501.215.—. Dužnika na knjižice 11.510.—. Ulog kod str. Zavod 80.580.—. Inventar 1414.—. Svega: Din. 603.181.—.

Pasiva: Poslovnih udela 310.158 din. 50 para. Uloge 226.215.75. Nepodignute dividende 29.878.50. Čist dobitak 36.928.25. Svega: Din. 603.181.—.

Račun Gubitka-Dobitka 31. decembra 1927. god. Gubitak: Poslovne troškove: Kancelarski pribor 1030.25. Drva 132.—. Kirića 1215.—. Oglasi 725.—. Taksene marke 133.50. Ukupno: 3235.75. Plata nameštenika 1700.—. Čist dobitak 36.928 Din. 25 para. Svega: Din. 41.864.—.

Dobitak: Kamate 40.436.—. Upisnine 1428.—. Svega: Din. 41.864.—.

Vel.-Kikinda, dne 31. decembra 1927. god.

Uprava:

Nikola Gruber up., Josip Siberok, Kelemen Antal, László Fehér, Péter Leitner, Mihajlo Mayer, Frigyes Hipp, Karl Lösinger, Laza Batulov.

Pregledano i sa glavnim i sporednim knjigama savrnio u potponum redu našao:

Nadzorni odbor:

Ivan Nikolić, Nikola Pentz, Jovan Petrović.

A kávéfőzés nem művészet... ha az „GÉ-SA“

A „Gé-Sa“ pörkölt-pörköltkávéból készül. A kávéfajból naponta kávé három nemes naponta készült. Tegyen próbát! lesz pörköltve.

Telefon: 513.

KÖRÖSI GÉZA cégnél

A Fonó- és Kötélverőgyár r. t. Odžaci

ajánl a legolcsóbb árban és igen kedvező fizetési feltételek mellett

Manilla-, Sisal- és háromágú kenderkévekötőfonalat a ratógépek részére

Kérjen árajánlatot!

Kerületi képviselőt

keresek Beograd, Zagreb, Maribor, Ljubljana és Osijek székhellyel versenyteljes angol készítmények eladására, mely minden házban szükséges. Nagy kereseti lehetőség. Megkeresések KARDO hirdetővállalathoz Novisad, intézendők

Tavaszi vetőmag-szükségletét már most fedezze,

az árak emelkednek!

Elsőrangú minőségű muhar, búkköny, köles állandóan raktáron későbbi szállításra és fizetésre

Trgovačko Prometno d. d., Subotica

Eladó 100.000 kévé nád

az écskai uradalomban Écskán, Vel. Beckerek mellett

Perszaszőnyeg

eredeti keleti munkák nagykereskedése Mahmud Skender-Safikjurdli BEOGRAD, Knez Mihajlova 22. Uj félt perszaszőnyegem érkezett Perzsiából és más keleti országokból. Valódi és hibátlan keleti munka, értes szővések. Külön szőnyegjavító- és tisztítóosztály. Közvetlen beosztal. amely minden konkurenciát kizár. Külön plüss-, velour- és egyéb részletek osztály

Fajtisztító és kenyérszkanok kaphatók

az écskai uradalomban, Écskán, Veliki Beckerek mellett

Közvetlen jogu POMPADOR hűgyógyászati szalon Ranisavljević Stevan városánál a legmodernebb frizurák a legújabb párti divatlap

Tessék csak a legjobb szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány

Ölve ványelket vásárolni mérsékelt áron! Kérjen díjmentes árjegyzéket!

M. Djordjević oázár - szőlőoltványtelepe NOVISAD Postafiók 131. (Bicska) (Terakat: Kikinda ut. 10. b.)

I-a tűzifa, bécsi diókokszt és porosz kályhaszén

egolegjobb árakon házhoz szállítva kapható

Weisz Dezsőnél

Posta mellett

Uj moiera tejosarnok

Fríslé Tódor aragó meszarosmelléti, Hátpiac

Új áron: I-a teavaj, hegyi sajtok, nagy lyukacsos ementáli sajt, trappista sajtok, sombori és lipői túró, szardinia, ringli, olajos halak.

Naronta friss péstemény és kenyér 1155 Olcsó árak!

Megnyilt

Lifka-mozi épületében a „VENUZ” hölgyudrász, manikűr és bubihajvágó szalon. I-mező-seim és barátaim szíves támogatását kérem. Tisztelettel Balogh P. sta

PERINUM

fenyő- és szeszes elsőrendű házi-szer a meghülésnél az első és a legjobb segítség

UJ CIPESZÜZLET!

Fizetellel értessem az igen ismert közönséget, hogy régi, ó hírnevűk úrvénő CIPESZ-TEMET ismét megkezdtem Zmaj Jovina ul. 27. szám alatt (volt Jikai-utca) Szíves pártfogást kér POLGÁR RUDOLF cipész-mester

MA MAR NEM SZEGYEN

részletre megadni. Mindent kaphat részlete a legolcsóbb feltételek mellett

YATHAN WEISS I SIN-NI Novisad, Futoški put

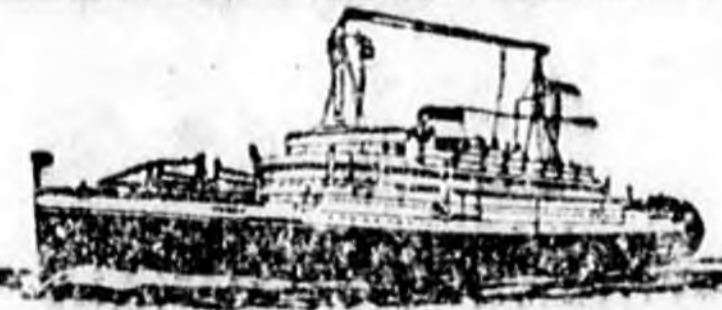
Zongorák Hegedűk, Csellók, Fuvolák Harmonikák, legnagyobb választékban és legolcsóbban

S. MACHNITZ hangszeripartelepén. An'novićeva ul. 1. (Recei-palota mellett)

Elegáns automobil

keveset használt, új tpusu, siber motor, „Panhard & Leo”, ó ülésessel, árt, kitűnő karban, teljes felszereléssel

Bővebb felvilágosítást nyújt Soffőriskola, Beograd, Kosovska 37

Délamerikába

és az Egyesült Államokba express gőzhajókkal

Ingyenes felvilágosítással szolgál

Cosulich Line

Beograd, Vilsonov 107.

BÖZENDORFER zongora, STEINVEY, F. RSTER világmárkák, Erste Produktiv, Stelzhammer, Lira, Stingl, Lanberger, Glosz, Pallik, Stiasnyz, L. Edmund, Hoffmann. Zongorák rendkívül nagy választékban kaphatók. Aram Jugoszláviában legolcsóbbak és leghosszabb lejáratu részletek kaphatók. Kain hangszerkészítő, Subotica. Városnaza. 10311

D. M. C.

legnagyobb raktár AVRAM KAJON SARAJEVO, P estolozasij. Petra 26. 1133

Pusztá

120 - 200 hold e sősztályu szántó és legeő, minden hozzávaló épülettel és vetéssel, felszereléssel vagy anélkül, állami út mellett, nagyon kedvező feltételek mellett

eladó

Eladó azonkívül 8. számú J. Kovarik (P. sznit) gyártmányu eséplógarnitúra apült 1914 ben, a legjobb karban C at komoly vev kkel tárgyalok! Fekete József, Magadeovac z. p. Šljivčević, vasutállomás Do n j. Mihojac

Felhívás!

Van szerencsénk a nagyérdemű vevőközönség szíves tudomására adni, hogy üzletünket a modern igényeknek megfelelően átszerveztük

Vállaljuk férfiak és nők kabátok elkészítését. Ezen dolgok elkészítésére rendelkezünk elsőrendű női és férfi szabászokkal.

Dus nagy választék van raktárunkon női kabátokban férfi- és tju-öltönyökben.

A t. vevőközönség kívánságára szabászatunkat mintakollekcióval, divatlapokkal és a legújabb külföldi modellekkel küldünk házhoz úgy helyben, mint vidékre is.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását kérjük

Politzer és Matarić Sombor

Akik bekövetkezendő házasságuk idejére egy gyönyörű szoba butort akarnak ELOLEG NÉLKÜL már havi 150 d náros részletért kaphatnak készpénzben samatmáteson Szentí és Virág műbutorgyára Subotica Sudarevićeva ul. 54-55. Szülők és egyesek kérjen k kéacs ismeretelést. 1414

POLIKLINIKA »SAVINAC« BEOGRAD

Katanićeva ul. 13 - Telefon 11-85 (1. és 1A villamos — autóbusz az akadémiától)

Beibetegek: 8—1/211-ig, 1/211—12-ig és 4—6-ig.

Gyermekbetegek: 9—10-ig, 11—1/21-ig és 2—3-ig.

Női bajok és szülészet: 9—10-ig és 6—8-ig.

Sébeszet és ortopédia: 11—1/22-ig és 3—4-ig.

Terhes nők és csecsemők konzultálása: 2—3-ig.

Gége-, fül- és orrbajok: hétfőn, szerdán és pénteken 12—1-ig.

Röntgen, Diatermia, Villanyozás, Quarzlámpa, Masszázs, Kémiai-bakterologiai labororium

Kerestetik

kifogástalan állapotban levő, üzemképes

15-20 HP. szivógázmotor.

Ajánlatok részletes leirással „Szivógázmotor” jeligére a kiadóba kéretnek

Szépségápolás! Hajzálak, szemülesők, anyajogyeek

végleges etávoitá a egy kezeléssel. Ráncos, miltesszeres, száraz, zsiros, pattanásos, szeplős, tég porosu arcok rendb. hszalata intőzesünkbe i vagy o tju il kurálmal.

„Pompador”-krém díszkötet szétkülűtse, számos köszönetlevél. Arcok művészies kikészítése bálakra, alká makra, manikűr Növendékek felvételnek

Papné és Társa Subotica, Paje Kujundžićeva ul. 3

LIFKA

Még nem látott filmet, ha nem nézi meg a filmet-ékkövet, a **Halál-légió-t** A testvéri szeretet hősköltevénye. Mindkét rész egyszerre!

Hétfő-Kedd: **A dáma**
Gloria Swanson
ujdonsága

RONALD COLMAN

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy má 1 dinár, vastagbetűs és élmezőnyben számított. Logikusabb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívásig jelölés leveleket továbbítunk. Kérdésekre válaszolunk megilletve.

Fotoamatőrök

Legjutányosabban vásárolna: minden

fényképezési kelléket és gépet

rézleltíztására is

DEUTSCH

optikusnál Suboticán

Előhívás és másolás olcsón és gyorsan. Sötét kamra ingyen áll vevőim rendelkezésére!

Betegápolónő több évi gyakorlattal állást keres kórházban, privát házhoz is elmegy. — Cim Molnár könyvkereskedésben Senta 1254

Irodabutorokot veszünk. Zrinjski trg 35. 1416

Vágányokat, kis vasuti kocsikat, használt és törött gépeket, mindennemű ócska fémeket minden mennyiségben készpénzért veszünk. Ferrometal k. d. Zagreb, Slovenska ul. 12. 1294

Étkezési burgonya, vetőburgonya, kukoricaszár vagontelekben, franko rendeltetési állomás olcsón kapható. Johann Merkl, Senta. 1218

Szabadkézből eladók prima briliánsok, butordarabok, ruhanemű stb. Centralna Banka k. z. zálogosztályánál, Subotica, Aleksandrova ul. 4. 1216

Zemunban elsőrangú éjjeli-üzlet berendezéssel és házzal eladó. esetleg bérbeadó. Biztos jövő. Havi forgalma 75.000 dinár. A főváros szomszédsága és ill. üzletek hiánya biztosítja a befektetett tőkét. Csak személyes és komoly ajánlatokat kérek. Zemun, Kej 5. Novembra 37. címre 1225

Vándorozó, saját villanyfejlesztőjével (Pathé Cocq) filmekkel együtt olcsón eladó. Megtekinthető Teltsch Gáspárnál Szomborban. 1314

VÉTEL-ELADÁS

Eladó 5 éves Mayer 25 HP gyári szívógázmotor 54 colos körülgörös cséplővel és összes felszereléssel. — Rózsa András, Senta, Frankopanova 19. 1165

Lakóház, 2 szoba, konyha, mellékhelyiségek, V. krug, Fruškagorska ul. 11. szám 20.000 dinárért eladó. Bővebb felvilágosítást ad dr. Vilhelm Jenő ügyvéd irodája. 1410

600 kocsis jég eladó. Lázó Ispanović, III., Gunduličeva ul. 65. 1427

Rőszaburgonyát vagontelekben és kicsinyben legolcsóbban szállít Vladimir Ivkov, Stapar. 1358

Tejcsanak Délbánáthban betegség miatt azonnal olcsón eladó. Dorozsak, Bermenovci. 1363

VÁROSI MOZI

Hétfőtől—Szerdájig
BUSTER BROWN ÉS TIGI NYARALNAK
Eladó lányok

Nagyvárosi komédia. — Főszereplők:
Jenny Jugo, Charlotte Ander, VERESE ERNŐ

Jön! VIRRADAT Jön!
A kinematográfia csodája!

Majsi szőlőben 1. szám alatt levő három és fél láb szőlő házzal eladó. — Cim a kiadóban. 1381

Gyógyszertárt, jó forgalmat, a Vojvodina forgalmasabb helyén keresek megvételre. Leveleket kérem. Ügynekők kizárva jeligére a kiadóba. 1387

Dupla hengerezéket, sima örléshez megvételre keres Stefanović malom, Ilanča (Banat). 1393

A trsteniki malomkövek Raczko gépraktárában megtekinthetők. 564

Szőlőkarót, tölgyfa hasított és fűrészelt, fenyőfából is, áron alul nagyban és kicsinyben ajánlom. Danilo Ivkov, Stapar (Bačka). 1139

Eladó ház nagy udvarral és kitűnő karban levő mellék-helyiségekkel. Cim Oslobođenja ul. 61. 1368

Önkéntes árverésen február 23-án, Cantaviren, Fő uton. Angya Gószár házában eladják mindent: ruha, ágynemű és fűzőnemű 1287

Vándorozó, saját villanyfejlesztőjével (Pathé Cocq) filmekkel együtt olcsón eladó. Megtekinthető Teltsch Gáspárnál Szomborban. 1314

„VOLAN“ cég
CITROEN
képviselő. Tel. 22-97.
Protic garage udvarban
NOVISZAD
Kralja Aleksandra ul. 7

KÜLÖNFÉLE

Butorozott háromablakos uccai szoba a város központjában egy vagy két ur, esetleg házaspár részére kiadó. Cim a kiadóban. 1432

Különbejárattal butorozott szoba kiadó. Sudarevičeva ul. 63. 1435

Különbejárattal elegáns butorozott szoba, esetleg teljes ellátással kiadó. Frankopanska ulica 17. 1421

Észak- és Délamerikába utazni óhajtoknak felvilágosítással szolgál Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova 9. 7628

Kétszobás, előszobás lakást mellékkelhelyiségekkel keresek május 1-re. — Csendes lakó jeligére címeiket kérek a kiadóba. 1395

Bérbeadó szálloda, mészárszék, kino, fűszerüzletnek való helyiség 5 év tartamára St. Orahovicán, Szlavónia egyik legforgalmasabb és nyaralásra is alkalmas helyiségében. Az üzlet több személynek is megélhetést nyújt és minden üzletág külön-külön is kiadó. Felvilágosítással szolgál Leo Maler, St. Orahovica. 1403

A dohányzás teljes vagy részleges leszokására orvosok által ajánlott Afuma pasztillák a legjobban beváltak. Dobozonként 30 dinár. Készíti Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. 360

Uri lakás négy lakószobával, előszobával és megfelelő mellékkelhelyiségekkel, teljesen különálló, közel a beltéhez f. évi május 1-re kiadó. — Tudakozódhatni Schäffer Mihály tanárnál, Palicsi ut. 126. Djački Dom. 1193

„Alexa“ nyakkendőipar 10 dinárért fordítja ki régi nyakkendőit. Korzó. 1249

Vászonhét! Olcsóság!

76 cm. széles	Hermann Pollák-féle vászon	Din. 8-50
80 "	Naturel Chiffon	" 10-"
82 "	erős szálú ágyneművászon	" 11-"
82 "	legfinomabb kelengyevászon	" 13-50
80 "	ágynemű-damaszt	" 22-"
80 "	kitűnő minőségű angol battist-chiffon	" 19-"
82 "	Herm. Pollák-féle legfinomabb battist-chiffon	" 23-"
80 "	damasztgrad i	" 19-"
	Damasztgarnitúra, színekben	" 90-"

Nagy választék lenvásznak, fehér és színes lendamaszt-garnitúrákban!
Kelengyevásárlásnál nagy árengedmény!

Sár Sándorné divatüzlete, Subotica

Kelengyéjéhez
CSIPKÉT
féláron
VEHET.

CSIPKE-VÁSÁR

14 napig

BRAĆA LITTMANN-nál SUBOTICÁN (HUSPIAC)

Ritka alkalom!
Klópli, valansze csipke
1/2 dinártól
Estélyi és menyasszonyi ruhájára csipkét hihetetlen olcsó áron vásárolhat.